

OPINNÄYTETYÖ

Kansainvälinen järjestöverkosto ehkäisemässä rahapelihaittoja

Sofia Holmberg

Yhteisöpedagogi (AMK)

Järjestö- ja nuorisotyö

(210 op)

09/2021

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK), Järjestö- ja nuorisotyö

Tekijä: Sofia Holmberg
Opinnäytetyön nimi: Kansainvälinen järjestöverkosto ehkäisemässä rahapelihaittoja
Sivumäärä: 48 ja 21 liitesivua
Työn ohjaaja: Jari Klemola, Kristiina Vesama, Riitta Matilainen (EHYT ry)
Työn tilaaja: Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Rahapelit aiheuttavat haittoja yksilö-, yhteisö- ja yhteiskuntatasolla kaikkialla maailmassa. Vaikka rahapelipoliittisesti maiden välillä on paljonkin eroja, rahapelaamisesta aiheutuvat haitat näyttävät hyvinkin samankaltaisina. Järjestöt ympäri maailman miettivät miten tunnistaa rahapelihaitat ajoissa ja tarjota oikeanlaista tukea ongelmallisesti pelaaville, kun rahapelikulttuuri elää jatkuvassa muutoksessa.

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:llä ymmärrettiin, että tehokkaampaan ja vaikuttavampaan työskentelyyn tarvitaan ajan hermolla olemista ja uusia toimivia toimintamalleja. Verkostoituminen, myös kansainvälisesti, on EHYT ry:lle tuttua ja arvokkaaksi koettua. Rahapelihaittojen ehkäisyn parissa työskenteleville kolmannen sektorin toimijoille ei ollut kuitenkaan olemassa kansainvälistä verkostoa.

Kehittämistyöni tavoitteena oli käynnistää kansainvälinen verkostotoiminta rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekeville järjestöille. Aloitin ottamalla yhteyttä alan järjestötoimijoihin ja kyselemällä heidän mielenkiintoaan kansainvälistä verkostoitumista kohtaan. Pehdyin kansainvälisen järjestöverkoston rakentamisen vaiheisiin tutustumalla menestyksekkäisiin verkostoihin sekä haastatteleamalla kansainvälisen järjestöverkostoitumisen asiantuntijoita.

Heti kehittämistyöni alkuvaiheessa järjestin kiinnostuksensa esittäneille järjestöedustajille ensimmäisen verkostokokouksen, jonka jälkeen saimme perustettua verkostolle johtoryhmän. Verkoston rakentamisvaiheessa olimme johtoryhmän kanssa aktiivisesti yhteydessä päättääksemme periaatteista, pelisäännöistä ja käytännön asioista. Verkostotoiminnan käynnistämiseksi laadin verkostolle johtoryhmän päätösten mukaisen toimintasuunnitelman.

Tämä opinnäytetyö mahdollisti rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen kansainvälisen verkostoitumisen ja verkostotoiminnan käynnistämisen. Opinnäytetyöni konkreettisena tuotoksena on verkoston vision, mission ja arvojen mukainen toimintasuunnitelma, johon verkoston toiminta voidaan pohjata ja josta sitä voidaan lähteä turvallisin mielin myös laajentamaan.

Asiasanat: järjestöverkosto, kansainvälinen verkostoituminen, rahapelaaminen, rahapelihaitat, rahapelihaittojen ehkäisy, ehkäisevä päihdetyö

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work, Bachelor of Humanities

Author: Sofia Holmberg

Title: An international network of NGO's preventing gambling harm

Number of Pages: 48 and 21 attachment pages

Supervisor: Jari Klemola, Kristiina Vesama, Riitta Matilainen (EHYT ry)

Commissioned by: EHYT- Finnish Association for Substance Abuse Prevention

Gambling causes harm at individual, communal and social levels around the world. Although there are many differences between gambling policies, the harms caused by excessive gambling seem to be quite similar. NGOs around the world are trying to figure out how to identify the harm caused by gambling in time and provide the right support for at-risk gamblers as the gambling cultures are constantly changing.

The Finnish Association for Substance Abuse Prevention (EHYT) understood that to be more efficient and effective they needed to be on the edge of time and adapt new functioning operating models. International networking is important and familiar to EHYT. However, there was no international network for NGOs working on gambling harm prevention.

The aim of my development work was to get NGOs working on gambling harm prevention networking on an international level. I started by contacting NGOs working in the field and asked about their interest in international networking. I looked into the stages of building an international network of organisations by exploring successful networks and interviewing their founders and other professionals.

At an early stage, we organised the first meeting for NGOs interested in networking. After the meeting we were able to set up a executive board for the network. I kept actively in contact with the board during the construction phase to decide on frames, rules and practical matters.

For the network to start operating I drew up an action plan in accordance with the decisions of the Executive Board. The output of my development work is not only a functioning international network, but also an action plan in line with the mission, vision and values of the network. The network now has a name, a board, members and guidelines, so that it can easily start and maintain its work towards a world with less gambling related harms.

Keywords: international networking, gambling harm prevention, network management, internationalization, ngo network

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
	1.1 Tilaaajan esittely.....	7
	1.2 Opinnäytetyön tarve.....	8
	1.3 Kehittämistyön tavoitteet.....	9
	1.4 Käsitteistö.....	10
2	RAHAPELAAMINEN.....	13
	2.1 Rahapelaaminen Suomessa.....	13
	2.2 Rahapelihaitat.....	14
	2.3 Rahapelihaittojen ehkäisy Suomessa.....	15
	2.4 Rahapelihaittojen ehkäisyn tulevaisuus Suomessa.....	17
	2.5 Rahapelipolitiikka Euroopassa.....	18
3	VERKOSTOITUMINEN.....	20
	3.1 Verkoston rakentaminen.....	20
	3.2 Kansainvälinen järjestöverkostoituminen.....	21
4	VALITUT MENETELMÄT JA AINEISTONKERUU.....	23
	4.1 Valitut menetelmät.....	23
	4.2 Vertailukehittämistä.....	24
5	TOIMENPITEET.....	26
	5.1 Rahapelihaittatyötä tekevien järjestöjen kartoittaminen.....	26
	5.2 Ensimmäinen verkostokokous.....	27

5.3	Verkkokysely kokousaiheista	28
5.4	Verkostolle johtoryhmä	29
6	LOPPUTULOKSENA TOIMIVA VERKOSTO	32
6.1	Verkoston toiminnan periaatteet	32
6.2	Eettiset periaatteet	33
6.3	Osallistavaa verkostotoimintaa	35
6.4	Verkoston julkistaminen ja toiminnan käynnistäminen.....	35
7	KOKONAISUUDEN TARKASTELUA	37
7.1	Tavoitteiden täytyminen	37
7.2	Edessä olevat haasteet	39
7.3	Opinnäytetyön hyödyllisyys ja merkitys	40
7.4	Tilaa j palautteen ja itsearvioinnin reflektointia.....	41
	LÄHTEET	43

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön alkusanoiksi haluaisin osoittaa kiitollisuutta siitä, miten valtavaa luottamusta ja tukea olen saanut työn tilaajalta Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:ltä sekä Humanistisen ammattikorkeakoulun lehtoreilta. He jakoivat kanssani kunnianhimoiset tavoitteet ja olivat tukena koko laajan prosessin ajan.

Tämän opinnäytetyön kärki on kansainvälisen järjestöverkoston toiminnan käynnistäminen, mutta olen saanut olla vahvasti mukana jo verkoston perustamisvaiheissa. Kehittämistyön edetessä, työtehtäviini on kuulunut myös verkostotoiminnan ohjaaminen ja koordinoiminen. Kaikki alkoi siitä, kun otin yhteisöpedagogiopintojeni loppusuoralla yhteyttä EHYT ry:n rahapelihaittojen ehkäisemisen parissa toimivaan rahapelihaittayksikköön. Kysyin yksikön päällikkö Riitta Matilaiselta tarvetta kehittää ehkäisevään rahapelihaittatyöhön liittyvää kansainvälistä toimintaa. Aloitimme yhteistyömme marraskuussa 2020, kun aloin laatimaan EHYT ry:n rahapelihaittayksikölle kehittämissuunnitelmaa kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi.

Tammikuussa 2021 aloitin rahapelihaittayksikössä kehittävän harjoittelun. Harjoittelun aikana rakensin kansainvälistä verkostoa rahapelihaittatyötä tekeville järjestöille. Tulen tässä opinnäytetyössä viittaamaan myös kehittävän harjoittelun aikana tekemiini kehittämistehtäviin, sillä verkoston toiminnan käynnistyminen perustuu osittain myös verkoston rakentamisen vaiheissa selvitettyihin asioihin.

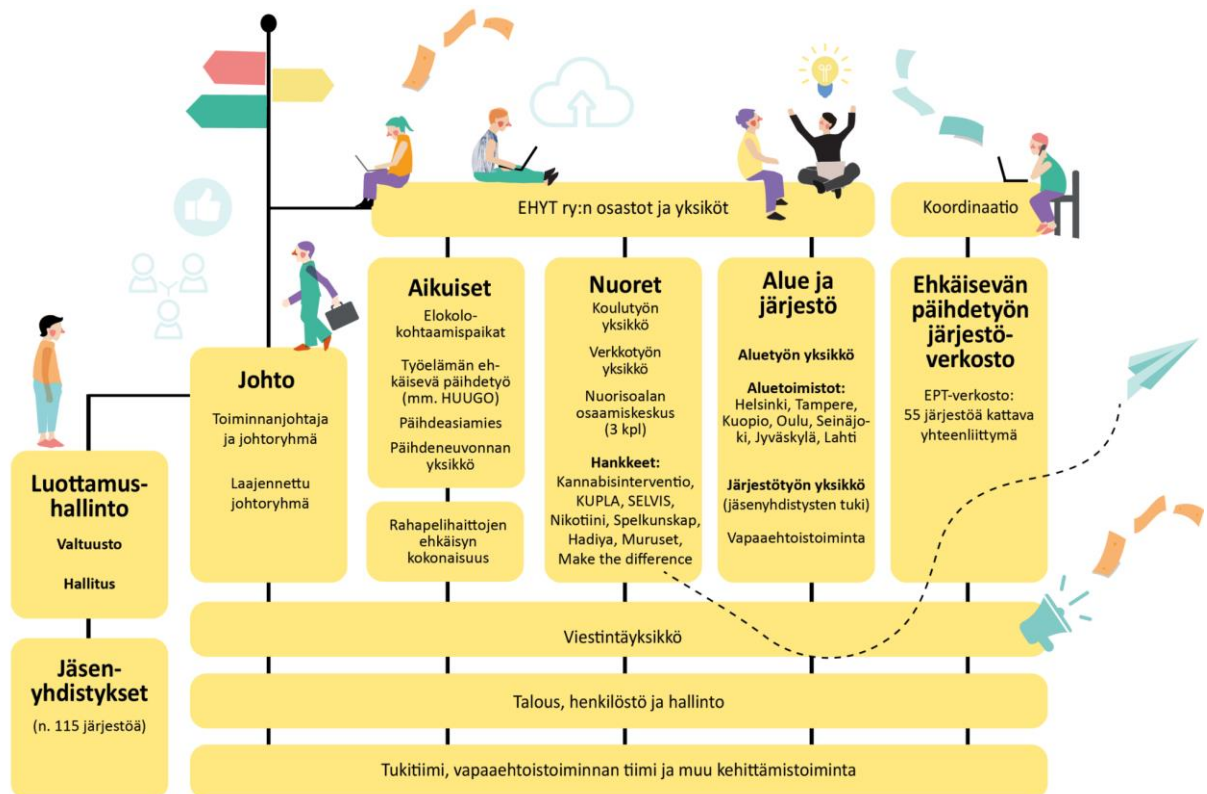
Selvitettyäni kymmenien ulkomaisten rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen ajatuksia verkostoitumisesta, nousi selvästi esille, että tällaiselle verkostoitumiselle koettiin tarvetta, mutta verkostotoiminnan käynnistäminen koettiin hankalaksi tai jopa mahdottomaksi toteuttaa. Opinnäytetyöni on tarkoitus mahdollistaa rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen kansainvälisen verkostotoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen.

Tutkimalla, perehtymällä, kyselemällä ja kuuntelemalla hankitun tiedon pohjalta, olen luonut verkostolle toimivat rakenteet, periaatteet ja toimintasuunnitelman, jonka pohjalta toiminta voidaan käynnistää. Toimintasuunnitelma pitää sisällään myös verkoston vision, mission, arvojen ja pelisääntöjen esittelyn, jotta verkosto voi jatkaa ja kehittää toimintaansa. Opinnäytetyöni tuotos on konkreettinen ja realistinen, ja siitä hyötyvät tilaajan lisäksi myös verkoston nykyiset ja tulevat jäsenet.

1.1 Tilaajan esittely

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry on suomalainen valtakunnallisesti toimiva STEA-rahoitteinen kansalais- ja asiantuntijajärjestö, jonka toiminta keskittyy ehkäisemään päihde- ja pelihaittoja. Ihmisten hyvinvointia edistääkseen EHYT ry pyrkii ehkäisemään alkoholista, huumeista, tupakoinnista ja rahapelaamisesta koituvia haittoja. Järjestö palvelee yksilötasolla, kouluttaa yhteisöjä sekä vaikuttaa yhteiskunnallisella tasolla. EHYT ry:llä on myös noin 115 jäsenyhdistystä, jotka EHYT ry:n tuella levittävät tietoa ehkäisevästä päihdetyöstä oman toimintansa kautta. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021a.)

EHYT ry:llä on noin 80 työntekijää, jotka työskentelevät ympäri Suomea. EHYT ry myös ylläpitää päihdeettömiä Elokolo-kohtaamispaikkojaan Helsingissä, Tampereella, Pirkkalassa, Lahdessa ja Turussa. EHYT ry:llä on seitsemän aluetoimistoa, joista käsin aluekoordinaattorit toimivat kuntien tukena ehkäisevän päihdetyön suunnittelussa ja toteuttamisessa. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021d.)

Kuva 1: Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:n organisaatiorakenne. Kuva: Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021d.)

EHYT ry:ssä rahapelihaittojen ehkäisystä vastaa talous- ja hallintojohtaja Kari Vuorinen yhdessä rahapelihaittojen ehkäisyyn keskittyneen yksikön kanssa. Rahapelihaittayksikön päällikkö Riitta Matilainen, asiantuntijat Eija Pietilä ja Teresa Tenkanen sekä projektisihteeri Anuminja Karhu tekevät asiantuntija- ja vaikuttamistyötä kansallisella tasolla tuottaen tietoa ja välineitä, joilla pyritään ehkäisemään rahapelihaittoja Suomessa. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2020b.)

Syksyllä 2021 EHYT ry:n rahapelihaittayksikkö oli myös vahvasti mukana uudistamassa Rahapelaaminen puheeksi -tukiaineistoa. Tätä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Peliklinikan ja EHYT ry:n yhdessä tuottamaa pelihaittojen tukiaineistoa on ollut laatimassa yhteensä kahdeksan rahapelihaitta-asiantuntijaa, joista yhtenä EHYT ry:n Eija Pietilä. Aineisto antaa sosi-aali- ja terveysalan ammattilaisille selkeän mallin, jolla he voivat työssään ottaa rahapelaamisen puheeksi sekä tunnistaa rahapeliongelmat sekä tarjota lyhytneuvontaa tarvittaessa. (Björkenheim, Castrén, Jaakkola, Kesänen, Pietilä, Ränninranta, Saariluoma, Wuorio, Ruohio & Salmelin 2021.)

EHYT ry:n Arpa-projekti (2015-2019) otti työn alle erityisesti aikuisten rahapeliongelmiin ehkäisyyn. Kansainvälisesti rahapelihaittojen ehkäisy keskittyy pääasiassa nuoriin, joten Arpa-projekti oli kansainvälisestikin tärkeä. EHYT ry:n rahapelihaittayksikön asiantuntija Eija Pietilä esitteli Arpa-projektia ja sen tuotoksia, kuten kahden kysymyksen puheeksiottomallia, vuonna 2019 Yhdysvalloissa Gambling and risk-taking-konferenssissa. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2019.)

EHYT ry toimii myös useassa kansainvälisessä verkostossa päihdetyön puolella (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2020a). Rahapelihaittojen ehkäisytyön osalta verkostoituminen on keskitynyt vain Suomeen, lukuun ottamatta pienimuotoista yhteydenpitoa joidenkin Pohjoismaisten asiantuntijoiden kanssa. EHYT ry:n rahapelihaittayksikön tavoitteena olikin jo pitkään ollut rahapelihaittojen ehkäisyyn parissa toimivien järjestöjen kartoittaminen maailmanlaajuisesti voidakseen selvittää, onko tarvetta luoda näille toimijoille kansainvälinen järjestöverkosto.

1.2 Opinnäytetyön tarve

Näkökulmien, kokemusten, toimintamallien ja tutkimustiedon jakaminen kansainvälisten toimijoiden kesken lisää paikallisesti ja kansallisesti tehtävän järjestötyön tehokkuutta. Laajempi

kansainvälinen verkostoituminen on tarpeellista myös vaikuttamistyön kannalta, etenkin EU:n sisällä toimittaessa.

Verkostoihin halutaan yleensä liittyä hyötynäkökulmasta (Valtioneuvosto 2019, 14). Kun tarvitaan jotain, mitä on yksin vaikea saavuttaa, ja etenkin kun toimiala on spesifi mutta moniulotteinen, korostuu tarve laajentaa asiantuntijuutta. Oman toimintansa kehittämisen kannalta on tärkeää voida peilata muiden kokeiluja sekä kokemuksia omaan lähtökohtiinsa. Kerättyjen kokemusten ja opitun tiedon jakaminen onkin verkoston tärkeimpiä tehtäviä. Järjestöjen verkostoitumisella voidaan myös lisätä jäsenjärjestöjen vaikuttavuutta kansallisella ja globaalilla tasolla.

Toimiva, kaikkia jäseniään palveleva verkosto, voi parhaimmassa tapauksessa olla myös tapa saavuttaa asioita, johon omat resurssit tai rahoitus ei yltäisi. Suomen rahapelipoliittisten muutosten alla on EHYT ry:lle tärkeää verkostoitua muiden järjestöjen kanssa, etenkin ulkomaisten, joilla on kokemusta ja tietoa niistäkin näkökulmista, joista Suomessa ei olla rahapelipolitiikkaa vielä katsottu.

Rahapelaamisen aiheuttamien haittojen esille nostaminen ja oikeanlaisen tuen tarjoaminen ovat ehkäisevän rahapelihaittatyön tärkeimpiä tavoitteita. Ehkäisevän työn näkökulmasta, on erityisen tärkeää olla ajan tasalla rahapelikulttuurin muuttuvista trendeistä ja uusista ilmiöistä. Järjestötoimijat pyrkivätkin laajentamaan ja kansainvälistämään omia verkostojaan saadakseen mahdollisimman paljon tietoa rahapelikulttuurin nykytilasta. Mitään virallista kansainvälistä verkostoa rahapelihaittojen ehkäisemistyötä tekeville järjestöille ei ole kuitenkaan ollut olemassa.

1.3 Kehittämistyön tavoitteet

Kehittämistyöni päätavoitteeksi asetettiin rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen kansainvälisen verkostotoiminnan käynnistäminen. Verkostotoiminta vaatii sitoutuneita henkilöitä, joita ajaa halu lyöttäytyä yhteen saman mission äärelle. Toiminnan käynnistäminen vaatii verkoston jäsenten yhteydenpitoa, tutustumista, luottamuksen rakentumista sekä yhteisten tavoitteiden löytymistä. (Airila, Aho & Nykänen 2016, 10-11.)

Ottaen huomioon, että verkosto oli uusi ja suurin osa jäsenistä ei tuntenut toisiaan vielä, oli tarpeen keskustella avoimesti odotuksista ja toiveista verkostotoiminnan suhteen. Selvitin jäsenten ajatuksia järjestämällä kokouksia ja verkkokyselyitä. Tavoitteenani oli löytää jäseniä

yhdistävät toiveet ja tarpeet, jotta kansainvälinen järjestöverkosto pystyisi tarjoamaan jäseniään hyödyttävää toimintaa. Kun verkostotoiminta koetaan hyödylliseksi, siihen halutaan sitoutua ja panostaa (Lappalainen 2021).

On vähintäänkin haastavaa verkostoitua ja tehdä yhteistyötä tuntemattomien kanssa (Järvensivu 2020). Tutustuminen ja luottamuksen rakentaminen nousikin hyvin tärkeään rooliin verkostotoiminnan kehittämisessä. Kansainvälisen verkoston jäsenten tutustuminen ottaa luonnollisesti aikaa. Asetin tavoitteeksi suunnitella sellaista verkostotoimintaa, joka edistää verkoston jäsenten tutustumista toisiinsa ja kiinnittymistä verkostoon.

Yksi tämän kehittämistyön vaiheista oli tunnistaa verkoston keskeiset toimijat, jotka ovat valmiita panostamaan käynnistyvään verkostotoimintaan. Käynnistymisvaiheessa verkosto haluttiin myös julkiseksi ja näkyväksi. Keskeisten toimijoiden myötä verkostolle voitiin luoda raamit, joihin nojata verkostotoiminnan käynnistyessä. Kehittämistyöni konkreettisimpia askelia olivat johtoryhmän nimeäminen, verkoston esittely sekä toimintasuunnitelman laatiminen.

Verkostotoiminnan käynnistämiseen liittyviä konkreettisempia askelia olivat johtoryhmän nimeäminen, verkoston periaatteiden jäsentäminen sekä toimintasuunnitelman laatiminen. Tavoitteenani oli tuottaa rahapelihaittojen ehkäisytyötä edistävää ja jäseniä hyödyttävää verkostotoimintaa, jotta jäsenet kokisivat haluavansa sitoutua verkoston toimintaan.

1.4 Käsitteistö

Järjestö, kansalaisjärjestö ja yhdistys ovat käsitteinä sellaisia, joita näkee usein käytettävän synonyymeinä toisilleen. Halusin selvittää perinpohjaisesti käsitteiden taustoja ja eroja. Selvitystä tein opinnäytetyön tilaajatahoa edustavan ohjaajani, Humanistisen ammattikorkeakoulun lehtoreiden sekä kirjallisuuden avulla. Lisäksi otin sähköpostitse yhteyttä kolmeen järjestötyön asiantuntijaan pyytäen heiltä asiantuntijalausuntoa ja selvennystä käsitteiden merkityksistä.

Yhdistys voidaan irrottaa aiemmin mainitusta käsittekolmikosta, sillä sen määrittelemine on yksiselitteisempää. Yhdistyksistä, niiden rakenteista ja toiminnasta on säädetty yhdistyslaissa (503/1989). Lisäksi yhdistys voidaan rekisteröidä, jolloin yhdistys saa nimensä perään lyhenteen *ry*, eli rekisteröity yhdistys, ja siitä tulee oikeuskelpoinen (Patentti- ja rekisterihallitus 2019). Suomessa oli elokuussa 2021 yli 107 000 rekisteröityä yhdistystä (Patentti- ja rekisterihallitus 2021). Sosiologian dosentti Martti Siisiäinen ja yhteiskuntatieteiden tohtori Tomi Kan-

kainen toteavatkin artikkelissaan ”Järjestötoiminnan kehitys ja tulevaisuudennäkymät Suomessa” (2009, 91), että missään muussa maassa ei yhdistyksillä ole niin merkittävää roolia yhteiskunnallisesti ja poliittisesti kuin Suomessa.

Järjestö taas mielletään enemmänkin katto- tai yleiskäsitteenä, johtuen sen jättämästä tulkinnanvarasta. Tulin selvitysteni myötä siihen lopputulokseen, ettei ole mitään nykyaikaista, virallista tai oikeaa määritelmää käsitteelle *järjestö*. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry käyttää *järjestöä* yleiskäsitteenä puhuessaan yhdistyksistä, säätiöistä tai Suomen Punaisen Ristin paikallisosastoista, kun taas *yhdistyksistä* SOSTE puhuu tarkoittaessaan nimenomaan rekisteröityjä yhdistyksiä (SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry 2021).

Kansalaisjärjestö on käsitteenä selkeästi spesifimpi kuin *järjestö* vaikka näitä kahta käytetäänkin ristiin ja päällekkäin. Käsitteiden hahmottamista ei myöskään helpota se, että toimijat saavat määritellä organisaationsa omien tulkintojensa mukaisesti. Yhteiskuntatieteiden lisensiaatti Kimmo Lind lausuu *kansalaisjärjestö* käsitteen käytöstä seuraavasti:

”Mutta jos käytetään sanaa kansalaisjärjestö, niin se edellyttää kyllä sitä, että ko. toimijalla on tiivis yhteys jäseniin (kansalaisiin), ja että näillä jäsenillä (kansalaisilla) on iso rooli toiminnassa – vapaaehtoisina toimijoina.” (Lind 2021.)

SOSTEn järjestöpäällikkö Riitta Kittilä (2021) tarkastelee käsitteitä peilaamalla niitä suhteessa poliittiseen järjestelmään; hänen näkemyksensä mukaan *kansalaisjärjestö* käsitettä käytettäessä, korostetaan kolmannen sektorin edustamista eli kansalaisyhteiskuntaa. Myös englanninkielisissä *järjestö* ja *kansalaisjärjestö* sanojen vastineissa näkyy suhde poliittiseen järjestelmään: kolmannen sektorin toimijoista käytetään enimmäkseen käsitteitä NGO (non-governmental organization) tai NPO (nonprofit organization), eli karkeasti suomennettuna ei-valtio-omisteinen ja voittoa tavoittelematon organisaatio (mt.).

Työn tilaaja EHYT ry on sekä kansalais- että asiantuntijajärjestö. Kansalaisjärjestöksi profiloitumisella EHYT ry korostaa erityisesti jäsenyhdistystensä osallisuutta toiminnassaan. Ja jotta tämäkään ei olisi selkeää, mainittakoon että onhan EHYT ry myös lainvoimainen rekisteröity yhdistys. EHYT ry esitteleekin itsensä nettisivuillaan otsikolla ”Tietoa yhdistyksestä” näin:

”EHYT on valtakunnallinen ehkäisevän päihde- ja pelihaittatyön asiantuntijajärjestö. Se on samalla kansalaisjärjestö - inhimillinen areena vapaaehtoistoiminnalle,

vertaistuelle ja ihmisten kohtaamiselle erilaisissa ympäristöissä. Toiminnassa yhdistyvät jäsenjärjestöjen ympäri Suomen tekemä työ, vapaaehtoistoiminta ja oman henkilöstön osaaminen ja asiantuntemus.” (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021a)

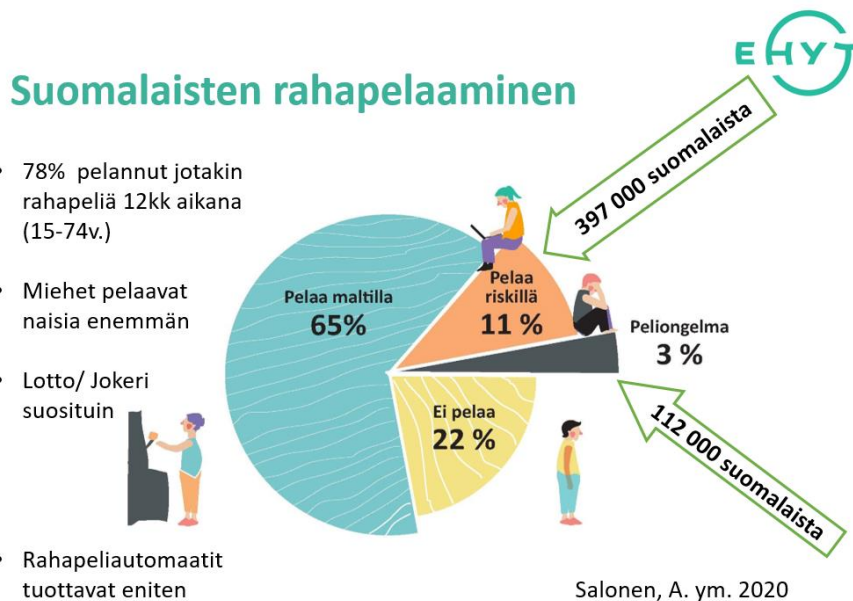
Yhteenvetona asiantuntijalausuntojen ja muiden lähteiden perusteella tiivistäisin, että *järjestö* olisi oikea käsitevalinta silloin, jos ei haluta korostaa mitään tiettyä rakennetta tai toimintatapaa. Jos halutaan korostaa kansalaisaktiivisuuteen perustuvaa toimintaa, valitsisin käsitteen *kansalaisjärjestö*. Tässä opinnäytetyössä keskiössä oleva kansainvälinen verkosto ei voi profiloitua yksinomaan kansalaisjärjestöverkostoksi, sillä se koostuu monenlaisista järjestötoimijoista. Sen vuoksi päädyin käyttämään termiä *järjestöverkosto* suomenkielisessä osuudessa, ja NGO englanninkielisessä tuoksessa.

2 RAHAPELAAMINEN

2.1 Rahapelaaminen Suomessa

Rahapeliautomaatteja on totuttu näkemään kauppojen ja huoltoasemien auloissa, arpoja ostetaan lapsille joulukorttien kylkeen ja viikoittain jännitetään, osuuko lottonumerot kohdilleen. Rahapelaaminen on suomalaisten keskuudessa siis hyvin tavanomaista, eikä rahapelaamisen aiheuttamia haittoja tule aina ajatelleeksi - edes sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset (Selin, Pietilä & Kesänen 2018, 510).

Suomi herättää globaalia vertailua tehdessä erityistä huomiota niin rahapelipolitiikkansa kuin -kulttuurinsakin vuoksi. Suomessa on ollut vuodesta 2017 lähtien vain yksi rahapelejä tuottava taho: Veikkaus Oy. Suomen tilanne, yhden kasinon ja Veikkaus-monopolin edustajana, on hyvin poikkeuksellinen muuhun maailmaan nähden. Tilastoissakaan Suomi ei jää huomaamatta; maailmanlaajuisesti, suhteutettuna väkilukuun, Suomessa on vuonna 2017 hävitty neljänneksi eniten pelaajaa kohden (Statista 2020).

Kuva 2: Suomalaisten rahapelaaminen. Kuva on EHYT ry:n Puhutaan rahapelaamisesta-koulutuksesta. Kuva on tehty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (Salonen, Hagfors, Lind & Kontto 2020) Suomalaisten rahapelaaminen 2019-tilastoraportin pohjalta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vuonna 2019 toteuttaman laajan väestötutkimuksen perusteella 78 % vastanneista oli pelannut jotakin rahapeliä edeltävän 12 kk:n aikana Vain 6 % vastanneista kertoi pelaavansa internetissä yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisten peliyhtiöiden tarjoamia rahapelejä. Pelatuimpia rahapelejä Suomessa vuonna 2019 olivat viikoittaiset lottopelit, arpapelit sekä rahapeliautomaatit muualla kuin kasinolla (Salonen, Lind, Hagfors, Castrén & Kontto 2019, 46, 50, 53).

Vaikka viikoittaiset lotto- ja/tai jokeripelit ovat suosituin rahapelaamisen muoto Suomessa, rahapeliautomaatit tuottavat eniten (mt.). Rahapeliautomaatit aiheuttavat myös kaikista rahapeleistä eniten haittoja (Selin, Raisamo, Heiskanen & Toikka 2018, 302). Vuodesta 2021 lähtien Suomessa on ollut 10 400 rahapeliautomaattia sijoitettuna noin 6000 eri myyntipaikkaan (Salonen, Selin & Lind 2021). Näistä puhutaan hajasijoitettuina rahapeliautomaatteina. Rahapeliautomaattien hajasijoittelu tekee rahapelaamisesta näkyvää ja arkista. Koska suomalaisilla on neutraali tai jopa myönteinen suhtautuminen rahapelaamiseen, sen aiheuttamat haitat havaitaan vasta kun ne ovat vakavia (Selin, Pietilä & Kesänen 2018, 514-515).

Pelikate, eli pelaajien pelaama rahasumma, josta on vähennetty maksetut voitot, oli vuonna 2019 noin 1,7 miljardia euroa (Veikkaus 2019). Rahapelejä pelaavista 2,5 %:n osuus pelaa sen verran, että heidän yhteiskulutuksensa on puolet pelikatteesta, eli noin 850 miljoonaa euroa. Rahapeliongelmaisilta henkilöiltä tuli tästä summasta 62 %. Rahapeliongelmaisista 15-74-vuotiaita oli vuonna 2019 noin 112 000. (Salonen, Hagfors, Lind & Kontto 2020, 63, 66, 73.) Valittavan usein riski- ja ongelmapelaajien sosioekonominen asema on heikko; pienet tulot, heikentynyt terveydentila sekä päihteiden käyttö ovat usein yhteydessä runsaaseen rahapelaamiseen (Salonen, Kontto, Alho & Castrén 2017, 556).

2.2 Rahapelihaitat

Rahapelaaminen voi aiheuttaa haittoja niin yksilöille kuin yhteisöille ja yhteiskunnallekin. On kuitenkin otettava huomioon, että enimmäkseen suomalaiset pelaavat rahapelejä maltillisesti, eikä haittoja synny (Pelitaito 2021b). Hallitsematon tai kohtuuton rahapelaaminen voi kuitenkin aiheuttaa vakavia haittoja, jotka koskettavat paitsi pelaajaa itseään myös hänen lähipiiriään sekä koko yhteiskuntaa.

Rahapelien aiheuttamat haitat eivät aina aiheudu peleistä itsestään. Usein ongelmapelaamisen taustalla onkin syitä, joihin pelaajat kokevat saavansa helpotusta pelaamalla rahapelejä. Rahapeliongelma kehittyy herkemmin pelaajille, joilla on esimerkiksi heikko itsetunto, vaikea elämäntilanne tai ADHD (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021c). Myös tietyt lääkitykset, kuten Parkinsonin taudin tai levottomien jalkojen hoitoon käytetyt dopamiiniagonistit, kuten Levodopa, altistavat hallitsemattomalle rahapelaamiselle (Cornelius, Tippmann-Peikert, Slocumb Frerichs & Silber 2009, 8).

Yksilötasolla rahapelihaitat ovat usein taloudellisia, sosiaalisia tai terveydellisiä (Selkee & Lintonen 2021, 83). Rahapelaamisen aiheuttamat taloudelliset haittavaikutukset vaikuttavat usein myös läheisten elämään, kun asumiseen, ruokaan tai laskujen maksuun tarvittavat rahat on käytetty rahapeleihin. Rahapeliongelmiin ei myöskään haeta ajoissa apua, koska pelaajan tuntema häpeä estää ongelman esille ottamisen. Usein avun piiriin hakeudutaankin vasta, kun taloudellinen tilanne on jo todella huono. (Järvinen-Tassopoulos & Kesänen 2021, 10, 31.)

Magdaleena Selkee ja Tomi Lintonen (2021, 85) selvittivät tutkimuksellaan asiantuntijoiden näkemyksiä rahapelihaittojen aiheuttamista yhteiskunnallisista kustannuksista: 87,5 % haastatelluista asiantuntijoista nosti esille miten sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut kuormittavat kun pelaajien sekä heidän läheistensä palveluntarpeet lisääntyvät rahapelihaittojen vuoksi. Muita huomioitavia kustannuksia yhteiskunnalle koituu myös rahapelaamisen aiheuttamasta velkaantumisesta ja perheiden talousongelmista (mt., 89).

2.3 Rahapelihaittojen ehkäisy Suomessa

Rahapelihaittojen ehkäisyn kannalta on tärkeää ottaa huomioon, että koetut haitat voivat olla hyvinkin erilaisia. Rahapelaamisen negatiivisiin vaikutuksiin pitäisikin saada apua yksilöllisen tarpeen perusteella riippumatta siitä, miten vakavalta tilanne vaikuttaa ulkopuolisen arvion perusteella (Samuelsson, Sundqvist & Binde 2018).

Rahapelaaminen on monille sosiaalinen tapahtuma, jossa pelaaja voi tuntea olevansa osa yhteisöä. Tunne omasta kyvykkyydestä vahvistuu voittojen myötä ja häviäminen synnyttää halun jatkaa pelaamista. Usein rahapelaamiseen liittyy myös taikauskkoa ja vääristyneitä uskomuksia. On lohduttavaa ajatella jonkin asian määrittävän voittamisen todennäköisyyttä. Tosiasia kuitenkin on se, etteivät rahapelit anna voittoja pelattujen eurojen, onnenumeroiden tai aiempien voittojen mukaan. (Pelitaito 2021a.)

Rahapelihaittojen ehkäisystä tuli osa ehkäisevää päihdetyötä vuonna 2015, kun voimaan astui laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015). Laki velvoittaa julkista valtaa yhteistyössä yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa huolehtimaan rahapelaamisen, sekä päihtymiseen tarkoitettujen aineiden aiheuttamien haittojen ehkäisystä (mt.). Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kunnilla on vastuu huolehtia rahapelihaittojen ehkäisystä yhteistyössä järjestöjen kanssa (Selin, Pietilä & Kesänen 2018, 506).

Ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Ehkäisevän päihdetyön toteutuminen tulee turvata riippumatta siitä, onko kunta sisällyttänyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiaansa kokonaisuutena, vai onko kuntastrategiassa huomioitu vain hyvinvoinnin toimintaohjelma (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2019). Ehkäisevän päihdetyön verkostot on koettu tärkeäksi osaksi rahapelihaittojen ehkäisyn toteuttamista (Selin, Pietilä & Kesänen 2018, 511-512). Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan alueellisesti myös Pakka-toimintamallin mukaan, eli monialaisella yhteistyöllä (Fors, Heimala, Holmila, Ilvonen, Kesänen, Markkula, Saunio, Strand, Tamminen, Tenkanen & Warpenius 2013).

Valtio on pyrkinyt vaikuttamaan rahapelaamisen haittoihin asettamalla omistamalleen Veikkaus Oy:lle yksinoikeuden rahapeliä järjestämiseen Suomessa sillä indikaatiolla, että Veikkaus Oy:llä on myös velvollisuus omilla vastuullisuustoimillaan ehkäistä ja vähentää rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja (Arpajaislaki 1047/2001, 12§). Veikkaus Oy:n monopoliasema on myös suomalaisen järjestötyön kannalta erityisen tärkeä, sillä Veikkaus Oy ohjaa tuottoensa Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (STEA:n) kautta terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävien kansalaisjärjestöjen toimintaan (Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus 2020). Veikkaus Oy:ltä vaaditaan toimia rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen, mutta samanaikaisesti monet järjestöt ovat riippuvaisia rahapelituotoista.

Veikkaus Oy arvioi vuosittaisten rahapelituottojensa vähenevän noin 300 miljoonalla eurolla rahapelaamisen vastuullisuustoimien ja uusien rahapelihaittoja vähentävien lainsäädäntöjen myötä (Sisäministeriö 2021). Veikkaus Oy on vastuullisuustoimenaan sulkenut rahapeliautomaatteja ja pelisaleja koronavirusepidemian riskialueilla ja -aikoina. Rahapelihaittojen ennaltaehkäisemisen keinona Veikkaus Oy on ottanut käyttöön pelaajien pakollisen tunnistautumisen hajasijoitetuilla rahapeliautomaateilla 12.1.2021 lähtien, ja 1.7.2021 lähtien myös omissa toimipisteissään (Veikkaus 2021a). Lisäksi 1.9.2021 alkaen, kaikki Veikkauksen rahapeliauto-

maatit vaativat pelaajiltaan tunnistautumisen lisäksi myös tappiorajojen asettamisen. Tappiorajat voi säätää alimmillaan yhteen euroon, mutta korkeimmillaan rajat antavat pelaajan hävitä 500 euroa päivässä tai 2000 euroa kuukaudessa. (Veikkaus 2021b.)

2.4 Rahapelihaittojen ehkäisyn tulevaisuus Suomessa

Tällä hetkellä arvioilta noin kolmannes verkkorahapelaamisesta tapahtuu ulkomaisten peliyhtiöiden kautta. Veikkaus Oy:n yksinoikeusjärjestelmä voi olla uhattuna, jos kansalaiset alkavat pelata entistä enemmän ulkomaille. Mikäli ulkomaisten peliyhtiöiden suosio suomalaispelaajien keskuudessa jatkaa kasvuaan, voi Veikkaus Oy:n yksinoikeutta olla mahdoton perustella rahapelihaittojen vähentämisellä. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n kanta on, että tarkastelemalla tämänhetkisen rahapelitoiminnan sääntelyä yksityiskohtaisesti rahapelihaittojen näkökulmasta, on yksinoikeusjärjestelmä rahapelitoiminnan laajentamista turvallisempi vaihtoehto. (SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry 2019.)

Rahansiirtoestoa valmistellaan tällä hetkellä sisäministeriön asettamassa arpajaislain uudistamishankkeessa. Rahansiirtoeston myötä suomalaiset pankit ja maksuvälittäjät veloitettaisiin estämään rahaliikenne suomalaisen pankkitilin ja yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisten rahapeliyhtiöiden välillä. Arpajaislakiuudistuksen myötä hallitus pyrkii kehittämään rahapelihaittojen ehkäisyä ja vähentämistä entistä tehokkaammin. (Valtioneuvosto 2020.) Arpajaislain esitysluonnoksessa korostuu, että rahapelihaittoja halutaan ehkäistä ja monopoliasemaa vahvistaa. Hallitusohjelmaankin on kirjattu, ettei monopolijärjestelmää rikota. (A-studio 2021.)

Tätä kirjoittaessa, syksyllä 2021, Suomessa on meneillään sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, eli sote-uudistus. Sote-uudistuksen tavoitteena on parantaa yhteiskunnan jäsenten peruspalveluita. Ehkäisevän päihdetyön tulevaisuuden kannalta yksi merkittävä sote-uudistuksen tuoma muutos on sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyminen kunnilta isommille hyvinvointialueille. Herää kysymys, onko kunnilla asiantuntemusta ja resursseja ehkäisevän päihdetyön tarjoamiseen, mikäli kuntien palvelutarjonta rajautuu sote-uudistuksen myötä pääosin esimerkiksi liikunta- ja kulttuuripalveluihin. (Mikkonen 2021.)

Edellä mainitut rahapelihaittojen ehkäisyyn vaikuttavat ilmiöt ja muutokset asettavat suomalaisen yhteiskunnan lukuisien uusien toimintamallien äärelle. Muutospaineet ovat kovat, ja niihin vastaaminen vaatii asiantuntijuuteen ja perehtyneisyyteen pohjautuvaa ennakointikykyä. Esi-

merkiksi rahansiirtoeston vaikutuksiin voidaan valmistautua tarkastelemalla, minkälaisia vaikutuksia Norjan rahansiirtoeston käyttöönotolla on ollut norjalaisten rahapelaamiseen. Opin- näytetyöni myötä voidaan parantaa kykyä ennakoida ja vastata näihin muutoksiin kansainväli- sen verkoston avulla.

2.5 Rahapelipolitiikka Euroopassa

Historiallisesti rahapelipolitiikka on ollut pitkään hyvinkin liberaalia. Ongelmien noustessa esille, säätelyä on alettu kiristämään etenkin Euroopan maissa. Voidaan puhua, että Euroopassa on menossa rahapelipoliittisten säännösten kiristymisen trendi. Monessa maassa onkin jo ke- keiltu erilaisia uusia toimintamalleja, joista perässä tulevat maat voivat ottaa mallia ja oppia. Kansainvälinen verkostoituminen onkin erityisen tärkeää ja antoisaa nyt, kun halutaan vertailla ja oppia erilaisten toimintamallien vaikutuksista. (Matilainen 2021.)

Euroopan 29 maasta Suomi ja Norja ovat ainoat maat, joissa nettirahapelaaminen on luvallista vain valtio-omisteisen monopolijärjestelmän sivustoilla. Unkarilla ja Slovenialla on monopoli- järjestelmä urheiluedonlyöntiä varten, Itävallalla ja Puolalla sen sijaan nettikasinopelejä sekä nettipokeria varten. 21 Euroopan maata ovat ottaneet käyttöön lisenssijärjestelmän nettirahape- lien tarjoamiselle. (EGBA 2021.)

Norjassa on Suomen tapaan monopolijärjestelmä. Norsk Tipping ja Norsk Rikstoto omaavat yksinoikeuden suurimpaan osaan Norjassa pelattavista rahapeleistä. Ainoastaan bingo ja perin- teiset lottopelit ovat yksityisen pelintarjoajan omistuksessa. Norjassa on lisäksi ollut rahansiir- toesto käytössä jo vuodesta 2010 lähtien. Käytännössä rahansiirtoeston pitäisi estää ulkomais- ten pelintarjoajien ja norjalaisten pankkien välinen liikenne. Tämä tekee ulkomaisten pelintar- joajien nettirahapelien pelaamisesta hieman vaivalloisempaa, mutta ei missään nimessä mah- dotonta. (Lotteri- og stiftelsestilsynet 2021.)

Ruotsissa oli vuoden 2018 loppuun saakka käytössä yksinoikeusjärjestelmä. Ongelmana oli kuitenkin digitalisaation myötä lisääntynyt nettirahapelaaminen ja kansainväliset peliyhtiöt, joita Svenskaspel ei voinut kontrolloida millään tavalla. Vuonna 2019 Ruotsi siirtyi osittaiseen lisenssijärjestelmään; Svenskaspel omaa edelleen yksinoikeuden erilaisiin lottoarvontoihin sekä rahapelien tarjoamiseen ravintoloissa, bingohalleissa ja kasinoilla mutta nettirahapela- mista säätelee lisenssijärjestelmä. Noin sata kansainvälistä rahapeliyhtiötä on saanut lisenssin. Lisenssien myötä valtio saa tuottoja peliveroina, lisenssimaksuina ja sääntörikkomussakkoina.

Rahapeliautomaatteja on Ruotsissa väkilukuun verrattuna viisi kertaa vähemmän kuin Suomessa. (A-studio 2021.)

Euroopan parlamentti ottaa kantaa jäsenmaidensa rahapelipolitiikkaan ainoastaan, jos se rikkoo Euroopan unionin tuomioistuimen tulkitsemia perusoikeuksia (Euroopan komissio 2021). Esimerkiksi Ranska joutui vapauttamaan liian rajoittavaa rahapelilainsäädäntöään Euroopan komission määräyksestä. Lopputuloksena vuonna 2010 Ranska siirtyi monopolijärjestelmästä lisenssijärjestelmään, jonka säätelyä ja valvontaa varten on luotu viranomaistaho Autorité de régulation des jeux en ligne, ARJEL. Lisenssi on myönnetty kymmenille rahapelintarjoajille, mutta muita kasinopelejä kuin pokeria ei ranskalaisilla lisensseillä saa tarjota. Ranskalaisia pelaajia ei myöskään näy kansainvälisissä nettipokeriturnauksissa, sillä Ranskassa lisenssin saaneilla sivustoilla saa pelata vain maan sisällä. Lisäksi lisensoidut pelintarjoajat tilittävät panoksistaan huomattavasti korkeampia veroja kuin muissa maissa. (GamblingSites.org 2021.)

Iso-Britannian eniten rahapelejä pelaavat nuoret: 65 % rahapelien pelaajista on 18–21-vuotiaita (Cricket Prediction 2019). Vaikkakin rahapelaamisen ikäraja Briteissä on 18 vuotta, oli 37% Englannin ja Skotlannin 11-16-vuotiaista pelannut rahapelejä vuonna 2020 (Gambling Commission 2020). Tuoreen tutkimuksen mukaan, Briteissä rahapeliautomaatteja ja pelisaleja on sijoitettu eniten köyhemmille alueille. Rahapelit on tuotu myös huolestuttavan lähelle kouluja ja paikkoja, joissa rahapelihaitoista kärsiville tarjotaan hoitoa. (BBC 2021.)

Rahapeliteollisuus vaikuttaa jopa internetissä tarjolla olevaan tietoon. Hakiessani tietoa tätä lukuun varten, havainnoin miten suuri osa hakua vastaavista sivustoista onkin pelintarjoajien sivustoja. Pelintarjoajat uutisoivat lakiuudistuksista ja olemassa olevista rahapelisäätelyistä osittain neutraalisti, mutta myös hyvin kantaottavasti ja jopa vääristellen. Lähdekriittisyyteen tuli käyttää siis erityistä huomiota hakiessa tietoa eri maiden rahapelipolitiikasta.

3 VERKOSTOITUMINEN

3.1 Verkoston rakentaminen

Verkostoja rakennetaan, kun ihmiset tuntevat halua tai tarvetta tehdä yhteistyötä. Verkostotyö on vapaaehtoista ja kaikkia osapuolia hyödyttävää toimintaa, johon verkoston jäsenet sitoutuvat tavoittelemaan yhteistä hyvää. Verkosto tarvitsee selkeät rakenteet sekä sitoutuneita vuorovaikutuksessa olevia jäseniä voidakseen toimia tehokkaasti yhteisiä tavoitteita kohti. Kun kaikki jäsenet tietävät roolinsa ja vastualueensa, ja verkostolla on selkeät yhdessä sovitut pelisäännöt, voivat jäsenet panostaa luottavaisin mielin verkoston toimintaan. (Valtioneuvosto 2019, 14-15, 18.)

Verkostot kokoavat yhteen monenlaisia ihmisiä, joilla kaikilla on yksilölliset tarpeet ja resurssit. Antoisa ja sujuva verkostotoiminta edellyttää luottamusta, sitoutumista sekä yhdessä asetettuja tavoitteita. Kunnioittavan yhteistyön saavuttamiseksi on tärkeää huomioida jäsenten erilaiset lähtökohdat ja löytää oikea tapa kommunikoida, tutustua ja sopia asioista. Jäsenillä voi olla myös hyvin erilainen tapa tehdä päätöksiä. Verkoston jäsenillä pitäisi kuitenkin olla mahdollisuus vaikuttaa toimintaa ohjaaviin päätöksiin. (Airila, Aho & Nykänen 2016, 4, 10-11).

Verkoston toimintaa täytyy ylläpitää ja ohjailta kohti yhdessä asetettuja tavoitteita. Tätä varten tarvitaan verkoston koordinoitua. Koordinointi voidaan järjestää usealla eri tavalla. Vastuu voi olla yhdellä henkilöllä, kahdesta tai useammasta verkoston jäsenestä koostuvalla ryhmällä tai koordinoituvastuu voi kiertyä verkoston jäsenten kesken. Verkoston jäsenten on tärkeää yhdessä löytää ja päättää mikä on heille sopivin tapa hoitaa koordinoitua. (mt., 26).

Verkostolla voi olla myös johtaja tai johtoryhmä, joka tekee verkoston jäsentensä edun mukaiset päätökset. Tällöin koordinoivan tahon vastuulla on enimmäkseen tehtävien yhteensovittaminen ja toiminnan edistämistä koskeva viestintä. Verkoston johto sen sijaan, jäsenten kesken sovitulla tavalla, suunnittelee, ohjaa ja tarkastelee verkoston toimintaa. Verkoston jäsenten kesken on myös tärkeää pitää keskustelu ja tiedonjako mahdollisimman avoimena, jotta välttyään väärinymmärryksiltä tai erilleen ajautumisilta (Valtioneuvosto 2019, 16, 21).

Verkoston jäsenten ei pitäisi unohtaa verkostoaan toimintansa ohessa. On tärkeää tarkastella säännöllisesti ja kriittisesti verkostonsa rakenteita, yhteistyön ja vuorovaikutuksen toimivuutta, jäsenten sitoutuneisuutta sekä verkoston hyödyllisyyttä (mt., 16). Tiedon ja kokemusten jaka-

minen verkostotoimijoiden kesken ei vaadi rahoitusta, vain työaikapanoksen. Verkoston aktiiviteetteihin on helpompi hakea rahoitusta, vaikka verkostolla ei olisi vielä näyttöä vaikuttavuudesta. Myöhemmin, kun verkoston toiminta on vakiintuneempaa ja toiminnan tehokkuus on osoitettavissa, on rahoituksen saaminen hallinnollisille tehtäville mahdollista (Lappalainen 2021).

3.2 Kansainvälinen järjestöverkostoituminen

Verkostoituminen on nykypäivää, etenkin järjestökentällä. Spesifien työkenttien, kuten esimerkiksi rahapelihaittojen ehkäisytyö järjestötasolla, verkostot eivät ole Suomen kokoisessa maassa kovin laajat. Intiimeissä verkostoissa on hyvänä puolena se, että jäsenet tutustuvat toisiinsa nopeasti ja luottamus syntyy helpommin. Laajempi verkostoituminen antaa kuitenkin enemmän variaatiota verkoston kesken jaettavaan tietoon.

Koska järjestöt eivät useinkaan pysty resurssiensa vuoksi olemaan yhtä vaikuttavia kuin esimerkiksi valtiot tai suuryritykset, on järjestöjen kannattavaa yhdistää voimansa verkostoitumalla. Mikäli järjestöt verkostoituvat laajasti ja kansainvälisesti, voi järjestöjenkin ääni tulla kuuluviin. Verkostoituminen antaa järjestötoimijoille voimaa näkyvään vaikuttamistyöhön ja mahdollisuuden poliittisiinkin neuvotteluihin. (Holmén 2002.)

Ennen verkostoitumista onkin hyvä selvittää miten verkostoituminen muiden järjestöjen kanssa voi auttaa saavuttamaan omalle työlle asetettuja tavoitteita ja miten omalta osaltaan edesauttaa verkostoa saavuttamaan yhteisiä tavoitteita. Oma anti verkostolle voi olla asiantuntijuutta, tietoa tai erityisosaamista. Jotta järjestöjen välinen verkostoituminen voi onnistua, tulee jäsenten yhteiset tavoitteet ja tarpeet ottaa huomioon. On myös tärkeää, että jäsenet ovat tasa-arvoisessa asemassa. Yhteisten tavoitteiden löytymisen kannalta olisikin hyvä, että verkostoituvilla järjestöillä olisi samankaltaiset arvot jo lähtökohtaisesti. (Järjestöhautomo 2021.)

Järjestöverkostoissa edustajina toimivat usein yksilöt, eikä koko järjestön henkilökunta ja mahdollinen hallitus. Jotta verkoston hyödyt näkyisivät myös järjestöjen paikallisessa toiminnassa, on tärkeää huolehtia, että tieto kulkee verkostotoimintaan osallistuneilta yksilöiltä myös heidän edustamiensa järjestöjen sisällä (Maijanen & Haikara 2014, 11).

Kulttuurisensitiivisyys edesauttaa kansainvälisten suhteiden onnistunutta luomista. Suomen vanhempainliiton monikulttuurisuuden asiantuntija Melody Karvonen korostaa Päihdepäivillä

antamassaan videohaastattelussa (2017), kuinka tiedostaminen ja oppimisen asenne ovat kulttuurisensitiivisyyden perusta. Ei tarvitse tuntea kaikkia eri kulttuureita, mutta on ensiarvoisen tärkeää tiedostaa, että eri kulttuurista tulevalle ihmisellä voi olla toisenlainen kokemustausta ja arvomaailma, jonka vuoksi jotkin itselle tavalliset asiat voivat olla toiselle täysin vieraita. (Karvonen 2017.)

Hakiessani tietoa kansainvälisestä verkostoitumisesta, suurin osa julkaisuista oli tehty kaupallisen alan toimijoille. Kaupallisten yritysten tavoitteet ja resurssit ovat kuitenkin kaukana järjestötoimijoiden tavoitteista ja resursseista. Kansainväliseen järjestöverkostoitumiseen liittyvää lähdemateriaalia oli hankala löytää. Yhteiskuntatieteiden tohtori Tomi Kankainen (2007) havainnoi myös väitöskirjassaan, ettei kansainvälistä aineistoa kolmannen sektorin verkostoitumisesta ole riittävästi.

Kansainvälisen verkoston rakentaminen voi tuntua liian haastavalta, mikäli sitä ajatellaan yhden tahon tehtävänä. Onkin järkevämpää aloittaa verkoston toiminta siitä, että löytää muutaman sitoutuneen toimijan yhteisen mission äärelle. Kun yksilöillä on riittävän vahva tahto tavoitella yhteistä hyvää, voidaan missiota lähteä kirkastamaan myös muille tahoille. Jokainen verkoston jäsen tuo verkostoon myös omat henkilökohtaiset verkostonsa, joista verkoston laajentaminen voidaan aloittaa. (Lappalainen 2021.)

Rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen kansainvälisen verkoston kehittämisessä on huomioitava, että eri maiden välillä on merkittäviä eroja siinä, ketkä pelaavat rahapelejä ja kuinka paljon rahapeleistä koituu haittoja. Tähän vaikuttavat paitsi kansalliset säännökset ja lait, myös kulttuuriset aspektit kuten uskonto ja asenteet rahapelaamista kohtaan. Tulee myös huomioida, ettei kaikilla mailla tai järjestöillä ole yhteneväisiä tavoitteita rahapelihaittojen ehkäisytyölle.

Verkostotoiminnan alkuvaiheissa on erittäin tärkeää, että jäsenillä on vilpitön halu tutustua toisiinsa ja toistensa toimintatapoihin. Kun jäsenet ovat eri puolilta maailmaa, on sanomattakin selvää, ettei kulttuurieroilta vältytä. Eikä pidäkään. Erilaisissa kulttuureissa toimitaan eri tavalla, ja juuri niitä erilaisia, itselle uusia, toimintamalleja kansainvälisellä järjestöverkostoitumisella halutaankin oppia. On kuitenkin tärkeää pitää verkoston ilmapiiri suvaitsevaisena, ettei kukaan koe olevansa liian poikkeava tai kummallinen. Jokaisen verkoston jäsenen tulisi tuntea ja tietää että juuri se erilaisuus on verkostolle arvokasta.

4 VALITUT MENETELMÄT JA AINEISTONKERUU

4.1 Valitut menetelmät

Kehittämistyössä on suositeltavaa käyttää useita erilaisia menetelmiä, jotka täydentävät toisiinsa. Useammalla tavalla tutkittu, todettu ja dokumentoitu tulos on luotettava ja vaikuttava. Menetelmien valintaa ohjaa kehittämistyön tavoite; mitä jo aiheesta tiedämme, mihin tietoa tarvitaan ja mitä resursseja tiedonhankintaan on käytettävissä. Kun tavoitteena on tuottaa tilaajalle hyödyllistä uutta tietoa, on yhteistyö ja yhteisymmärrykseen pääseminen erityisen tärkeää. Tilaaajan ja tutkijan yhteistyö on myös välttämätöntä, jotta tutkija voi saada kaiken tarvitsemansa tiedon ja mahdollisimman monta näkökulmaa tarkasteltavakseen. (Kóbor-Laitinen & Lind 2021b.)

Verkostotutkimusta tekemällä ja vertailukehittämällä selvitin verkostojen toiminnan käynnistämisen tärkeimmät huomioitavat asiat ja yleisimmät kompastuskivet. Koska rahapelihaittojen ehkäisemisen ympärillä toimivaa järjestöverkosta ei ole aiemmin ollut, otin tarkasteluun useita erilaisia verkostoja Suomesta ja ulkomailta saadakseni kattavasti tietoa kehittämistyöni tueksi. Tarkasteluun valitsin verkostoja, joilla on jokin kehittämistyöni kannalta relevantti ominaisuus, kuten esimerkiksi kansainvälisyys, järjestötyö, ehkäisevä työ tai vaikuttamistyö.

Vertailukehittäminen, eli benchmarking, on mallioppimisen prosessi, jonka tavoitteena on oppia kehittämään omaa toimintaa mahdollisimman tehokkaaksi, kannattavaksi ja vaikuttavaksi (Reider 2003, 124). Benchmarking on puhekielessämme yleinen termi, mutta käytän tässä opinnäytetyössä sanan suomenkielistä vastinetta sen taivutettavuuden ja kuvaavuuden vuoksi. Vertailukehittämisprosessin aikana pyritään tunnistamaan, ymmärtämään, omaksuun ja lopulta soveltamaan tarkastelun kohteena olevan organisaation toimivimpia menetelmiä ja toimintatapoja omaan työhön (Seppänen-Järvelä 2005, 56).

Vertailukehittämistä voidaan toteuttaa joko ilman kontaktin ottamista kohteeseen hankkimalla vertailutietoa yleisistä tietolähteistä tai avoimesti vuorovaikutuksessa vertailun kohteen kanssa hankkimalla tietoa esimerkiksi haastattelemalla tai kyselyillä (Karjalainen 2002, 13-15). On kuitenkin tärkeää huomioida toiminnan laillisuus ja eettisyys, etenkin ulkomaisten organisaatioiden kanssa toimiessa (Tuominen 2011, 4, 14). Erilaisista kulttuureista ja lainsäädännöistä on hyvä ottaa etukäteen selvää, ettei tietämättään esitä kysymyksiä tai oletuksia, jotka voivat olla loukkaavia tai epäkunnioittavia toista kohtaan.

Itsearvioinnilla voidaan määritellä oman toiminnan vahvuudet ja heikkoudet, ja sitä kautta nähdä mitä osaa toiminnasta tulisi kehittää (Tuominen & Niva 2005, 7-8). Prosessi alkoi oman toiminnan kyseenalaistamisella. Jotta pystyin hyödyntämään muilta opittua, tuli minun tiedostaa oman toiminnan kehittämistarpeet sekä vahvuudet.

On tärkeää tunnistaa mitä osaamista vertailukehittämisen kohteena olevalla organisaatiolla on, miten osaamista on kehitetty ja mitkä ovat ne menestykseen johtaneet piirteet ja tekijät (Tuominen 2011, 14). Tarkasteluun voidaan käyttää erilaisia menetelmiä kuten haastatteluja, dokumenttianalyysiä sekä esimerkiksi tutkimustiedon analyttistä vertailua (Kóbor-Laitinen & Lind 2021a). Kun olin selvittänyt kehittämistarpeet oli aika tarkastella toisten toimintaa ja toimintatapoja etsien sellaisia piirteitä, joita voisin soveltaa omassa kehittämistyössäni.

4.2 Vertailukehittäminen

Rahapelihaittojen ehkäisemisen ympärillä toimivaa kansainvälistä järjestöverkostoa ei ole aiemmin ollut, joten etsin vertailukehittämisen kohteiksi menestyneitä verkostoja, joilla on jokin verkostomme kannalta relevantti ominaisuus. Keskityin erityisesti vaikuttamistyötä tekeviin järjestöverkostoihin, joilla on näyttöä toiminnan menestyksekkäästä käynnistämisestä. Tarkastelin myös eri verkostojen edustajien taustoja, saadakseni haastateltavakseni mahdollisimman kokeneen ja asiantuntevan henkilön.

Aloitin valmistautumisen vertailukehittämiseen ottamalla ensin tarkasteluun rakenteilla olevan verkostomme. Tarkastelemalla olemassa olevaa tietoa, ja peilaamalla niitä verkoston toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin, löysin ne haasteet, joihin lähdin hakemaan ratkaisuja vertailukehittämisen kautta. Vertailukehittämällä halusin oppia, miten sitouttaa jäsenet verkoston toimintaan ja koordinoitiin, kun resurssit ovat rajalliset. Tarkastelemalla hyviin tuloksiin päässeitä organisaatioita, voi saada hyvän käsityksen siitä, mitä on vastassa oman projektin kohdalla (Strömmer 2005, 56). Etsinkin vertailukehittämisen kohteeksi kokeneita järjestöverkostoja, joiden toimintatapojen tarkastelu auttaa paitsi ratkaisemaan haasteita, myös ennakoimaan tulevaa.

Valitsin vertailukehittämisen kohteeni heidän menestyksensä ja kertyneen kokemuksen perusteella. Valitsin kohteiksi kansainvälisen verkostohankkeen Bridge 47:n sekä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n. Lähetin haastattelupyynnöt valitsemieni kohteiden edustajille, ja myönteisen vastauksen saatuani perehdyin organisaatioiden toimintaan tarkemmin. Haastattelun varmistuessa valmistelin haastattelurungon asettamieni oppimistavoitteiden pohjalta.

Bridge 47 on EU-rahoitteinen kolmivuotinen verkostohanke, joka perustettiin vuonna 2017. Bridge 47:n päämääränä on ollut rakentaa nimensä mukaisesti siltoja eri maiden ja tahojen välille, YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030:n tavoite 4.7:n saavuttamiseksi. Bridge 47 on onnistunut kolmessa vuodessa saamaan yli 1000 sitoutunutta jäsentä verkostonsa. (Bridge 47 2021.)

Tammikuussa 2021 olin yhteydessä Bridge 47:n perustajajäseneen, yhteiskuntatieteiden maisteri Rilli Lappalaiseen, joka epäröimättä hetkeäkään antoi haastatella itseään omista kansainvälisen verkostotyön näkemyksistä ja kokemuksista. Lappalainen toimii myös eurooppalaisten kehitysyhteistyöjärjestöjen kattojärjestö Concordin puheenjohtajana, maailmanlaajuisen vaikuttamisverkosto Foruksen varapuheenjohtajana sekä yli 300 kansalaisjärjestön kattojärjestön Fingon johtajana (CONCORD 2020). Lappalaisen kokemus kansainvälisestä järjestöverkosto toiminnasta on vertaansa vailla.

Toiseksi tarkastelun kohteeksi valitsin nimenomaan suomalaisen järjestötyöhön ja verkostoitumiseen perehtyneen SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n. SOSTE on yli 230:n suomalaisen sosiaali- ja terveysalan järjestön kattojärjestö, joka koordinoi myös usean järjestöverkoston toimintaa (SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry 2021a; 2021b.). SOSTE koordinoi mm. pienjärjestöjen verkostoa, jonka jäsenten resurssit ovat samankaltaisia meidän verkostomme jäsenten kanssa. Tarkastelin pienjärjestöjen verkostoa resurssihallinnan ja koordinoinnin suhteen. Pyysin haastattelua SOSTEn järjestöpäällikkö Riitta Kittilältä. Kittilä esiintyy myös SOSTEn verkkosivuilla olevassa verkostotyöhön liittyvässä opetusmateriaalissa, joten tiesin hänellä olevan vankkaa kokemusta järjestöverkostoista.

Parhaimmassa tapauksessa vertailukehittäminen on vuorovaikutteista ja kaikkia osapuolia hyödyttävää (Tuominen 2011, 4, 14). Näin ollen pidin haastattelut tuttavallisina, kunnioittaen kuitenkin haastateltavan kokemusasiantuntijuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, etten noudattanut suunnitelmaani täydellisesti, vaan mukauduin siihen, mitä haastateltavat nostivat puheis- saan esille. Haastattelut olivatkin odotettua antoisampia, kun haastateltavat saivat kertoa näkökantojaan vapaamuotoisemmin. Nauhoitin ja litteroin kaikki tekemäni haastattelut, ja palasin analysoimaan niiden sisältöä substanssiosaamiseni kehittyessä opinnäytetyöprosessin myötä. Joka kerta kun palasin analysoimaan haastatteluaineistoja, oivalsin niistä uusia asioita.

5 TOIMENPITEET

5.1 Rahapelihaittatyötä tekevien järjestöjen kartoittaminen

Kartoitettavien kansainvälisten toimijoiden osalta keskityin raamien mukaan nimenomaan järjestöihin ja ehkäisevään työhön. Kartoituksen aloitin internetin selailulla ja kyselemällä isomilta ulkomaisilta tahoilta, mitä järjestötason toimijoita heidän maassaan toimii aiheen ympärillä. Useamman maan kohdalla huomasin, että järjestöillä oli nettisivut vain omalla kielellään. Tämän takia otin tarkasteluun kansalliset hyvinvoinnin laitokset, ministeriöt sekä yliopistot, ja pyrin löytämään niiden sivuilta oikean tahon, jolta voisin kysyä alueen järjestötoimijoista.

Kartoituksen alkuvaiheissa otin yhteyttä Romaniasta käsin toimivaan yritykseen, jolla tuntui olevan paljon julkaisuja rahapelihaittoihin liittyen ja heidät oli helppo tavoittaa heidän nettisivuillaan olevan chatin kautta. Kysyin heidän tiedossaan olevia rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekeviä järjestöjä. Yrityksen pääjohtaja ottikin minuun jo samana päivänä yhteyttä ja esitteli minulle henkilön, joka on vuosikymmenten ajan toiminut rahapelihaittojen parissa. Sovin tämän henkilön kanssa Teams-verkkopalaverin, jossa hän avokätisesti esitteli kansainvälisiä verkostojaan ja vastasi lukuisiin kysymyksiini. Hän vahvisti, ettei virallista kansainvälistä verkostoa rahapelihaittatyötä tekevien järjestöjen keskuudessa ole olemassa.

Lähestyin ulkomaisia rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekeviä järjestöjä sähköpostitse, kysellen heidän mielenkiintoaan ja ajatuksiaan kansainvälisen järjestöverkostoitumisen tarpeesta. Lisäksi yhteyttä otettiin suomalaisiin kansalaisjärjestöihin, joiden kanssa EHYT ry oli tehnyt aiemminkin yhteistyötä. Sain vastauksen suurimmalta osalta niistä tahoista, joihin otin yhteyttä. Kaikki vastaajat olivat erittäin kiinnostuneita verkostoitumisesta ja halusivat edistää sen toteutumista. Ajatukset verkostoitumisen tarpeesta myötäilivät EHYT ry:n näkemyksiä: kansainvälinen verkostoituminen koettiin tarpeelliseksi niin oman paikallistoiminnan kehittämisen kuin globaalin vaikuttamisenkin kannalta.

5.2 Ensimmäinen verkostokokous

EHYT ry:n rahapelihaittayksikön päällikkö Riitta Matilaisen sekä hallinto- ja talouspäällikkö Kari Vuorisen kanssa suunnittelimme verkoston rakentamista. Päätimme järjestää Teams-verkkokokouksen järjestöedustajien ajatusten kuulemiseksi ja verkoston hallinto- ja koordinoititehtäviin yhteistyökumppaneiden löytämiseksi. Ennen kokouksen päivämäärästä päättämistä, tiedustelin sähköpostitse aiemmin mielenkiintonsa esittäneiden tahojen halukkuutta osallistua kokoukseen. Tavoitteena ensimmäiselle kokoukselle oli synnyttää tasaverstaista vuoropuhelua jäsenten kesken.

Kokouksen ajankohdan valitsemisessa huomioin aikaeron ja mahdolliset kansalliset juhlapäivät osallistujien kotimaat tietäen. Päätimme, että kaksi tuntia on riittävä aika ensimmäiselle kokoukselle. Lähetin saatekirjeen ja kokouskutsun 31 järjestöedustajalle, yhteensä 15:een eri maahan. Kokoukseen valmistauduttiin useamman viikon aikana.

Lähetin esitietolomakkeen (liite4) osallistujille, jonka pohjalta valmistelin esittelykansion, jossa jokaisella osallistuvalla järjestöllä oli oma esittelysivunsa. Esittelysivulla oli järjestön ja edustajan perustiedot koostettuna, jotta osallistujien olisi helppo tutustua toistensa toimintaan jo ennen kokousta. Tällä ratkaisulla korvattiin alun perin suunnitelmissa ollut laajempi esittelykierros, joka olisi vienyt liian ison osan kokoukselle varatusta kahdesta tunnista. Kokouksessa kävin osallistujalistan ääneen läpi ja osallistujat vilkuttivat oman nimensä kohdalla kameralle. Näin nimet saivat kasvot ilman aikaa vievää esittelykierrosta.

Ennen kokousta, pidimme kaksi palaveria Matilaisen ja Vuorisen kanssa. Ensimmäisessä palaverissa sovimme käytännön järjestelyistä, kokouksen rakenteesta sekä asetimme yhteiset tavoitteet. Toisessa palaverissa kävimme vielä läpi puheenvuorot sekä varmistimme, että kaikki on valmista. Sovimme, että Vuorinen toimii kokouksen puheenjohtajana ja pitää kokouksen alussa avauspuheenvuoron. Matilainen ja minä otimme vastuun kokouksen sisällöstä sekä muistion tekemisestä.

Kokousta varten laadittiin myös Power Point-esitys yhdessä Matilaisen kanssa. Esitys toimi tukena kokouksessa esille nostetuille aiheille, joita olivat mm. verkoston missio, visio ja tavoitteet, jäsenten resurssit ja sitoutuminen, verkoston koordinointi ja hallintotyöryhmän perustaminen. 17.3.2021 järjestettyyn kokoukseen osallistui 22 osallistujaa 13:sta eri maasta.

Kokouksessa puhuttiin myös jatkosuunnitelmista. Seuraavan, ja osallistavamman, kokouksen tarkoituksena on, että osallistujat esittelevät edustamisensa järjestöjen toimivimmaksi todettuja käytännön toimintamalleja ennalta valmistelemillaan esityksillä. Suunnitteilla onkin verkoston jäsenille webinaaripäivä lokakuulle 2021. Tällaisella tiedon ja kokemusten jakamisella jäsenet pääsevät jo toisessa kokouksessa kokemaan verkostoitumisen hyödyt.

Kokouksessa avoimelle keskustelulle säästetty aika oli yliarvioitua, sillä osallistujat olivat hie- man varovaisia pyytämään puheenvuoroja. Vaikka olimmekin varautuneet vilkkaampaan kes- kusteluun ja avoimempaan vuorovaikutukseen, saimme Vuorisen ja Matilaisen kanssa ylläpi- dettyä yhteyden osallistujiin. Kokoukseen valitut puheenaiheet esiteltiin osallistujille EHYT ry:n näkökulmasta, mutta toimme selvästi esiin halukkuutemme sopia asioista yhteisesti. Ko- koukseen osallistuneiden kesken päätimme, että teetämme verkkokyselyn kokouksen jälkeen, jolla kartoitamme osallistujien ajatuksia kokouksessa esille nostetuista kysymyksistä. Laati- mani kokousmuistio ja linkki kyselyyn lähetettiin osallistujille 26.3.2021.

5.3 Verkkokysely kokousaiheista

Kokouksessa nostettiin esille tärkeitä aiheita, mutta avointa keskustelua niistä ei saatu tarpeeksi kattavasti, jotta niin sanotun yhteisen mielipiteen olisi voinut muodostaa. Emme voineet myös- kään olettaa kaikkien osallistujien olevan kokouksessa valmiita tai valtuutettuja tekemään pää- töksiä edustamiaan järjestöjä koskevissa kysymyksissä. Syy vähäiselle keskustelulle saattoi myös olla se, ettei kokoukseen osallistuneet tunteneet toisiaan ennalta. SOSTEn järjestöpääl- likkö Riitta Kittilän (2021) kokemusten perusteella ”verkoston jäsenet alussa herkästi haistele- vat ilmaa mieluummin kuulijan tai katselijan roolissa, ja ottavat kantaa asioihin vasta kun ovat tulleet hieman tutummiksi muiden jäsenten kanssa.”

Lähetimme verkkokyselyn (liite 5) kokoukseen osallistuneille täytettäväksi viikon päästä ko- kouksesta. Verkkokysely mahdollisti myös kaikille osallistujille kielitaidosta, sosiaalisista tai- doista tai päätäntävällästä huolimatta, mahdollisuuden tuoda mielipiteitään ilmi. Kyselyyn vas- tasi 13 kokoukseen osallistunutta henkilöä.

Verkkokyselyn kysymykset valittiin kokoukselle asetettujen tavoitteiden perusteella; tavoit- teena oli löytää verkostolle jäseniä yhdistävä missio, sekä verkoston toimintaan sitoutuvat jär- jestöt, jotka voisivat jakaa perustamisvaiheen hallinnolliset tehtävät sekä verkoston toiminnan

koordinoimisen. Verkkokyselyssä kysimme myös osallistujien ajatuksia verkoston rajaamisesta Euroopan sisäiseksi verkostoksi. Kysymysten sanavalinnat perustuivat kokouksessa (ja sen PowerPoint-esityksessä) sekä kokousmuistiossa käytettyihin sanoihin, jotta kielimuuri rajoittaisi vastaajia mahdollisimman vähän ja tarkennusta kysymyksille olisi helppo hakea esimerkiksi muistiosta.

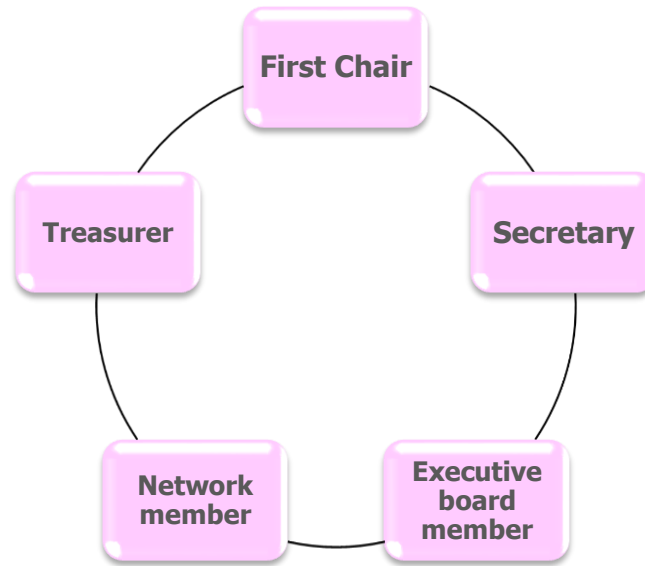
Verkkokysely laadittiin Creamailer-palvelun kautta, joka EHYT ry:llä on käytössä mm. uutiskirjeitä ja kyselyitä varten. Kyselyssä oli kaksitoista kysymystä, joista suurin osa oli monivalintakysymyksiä. Osa kysymyksistä oli pakollisia, osaan ei tarvinnut välttämättä vastata. Pyrimme tekemään kyselystä mahdollisimman selkeän ja helpon, mutta jätimme jokaiseen kysymykseen myös mahdollisuuden vapaalle sanalle.

Kyselylomakkeen tekemisessä eniten aikaa vei kysymysten asettelu, sillä emme halunneet johdatella vastaajia mihinkään suuntaan. Tämä oli haastavaa, sillä halusimme kuitenkin antaa valmiiksi sanoitettuja näkökulmia, jotta kysely olisi mahdollisimman vaivaton heillekin, jotka eivät halunneet omilla sanoillaan kuvailla mielipiteitään. Päädyimme tekemään mahdollisimman monesta kysymyksestä monivalintakysymyksiä. Monivalintakysymykseen oli tarjolla kirjavien vastausvaihtoehtojen lisäksi aina myös mahdollisuus vastata omin sanoin. Avoimet kysymykset muotoilimme hyvin rajaaviksi, jotta niihin olisi helppo vastata lyhyesti.

5.4 Verkostolle johtoryhmä

Ensimmäisen verkostokokouksen päätteeksi teettämämme kyselyn vastauksia (liite 6) tulkittesamme saimme selvyyttä moniin kokouksessa epäselviksi jääneisiin aiheisiin. Kyselyyn vastanneista 13 henkilöstä neljä vastasi olevansa halukas liittymään verkoston johtoryhmään. Lisäksi kolme vastaajaa vastasi olevansa kiinnostuneita johtoryhmään liittymisestä tietyin ehdoin. Lähestyin kaikkia seitsemää johtoryhmästä kiinnostunutta henkilöä yhteisellä sähköpostilla, jossa kutsuin heidät ensimmäiseen johtoryhmätapaamiseen.

Johtoryhmän päätettäväksi määrättiin jo ensimmäisen verkostokokouksen aikana esille otetut aiheet: verkoston työnjako, pelisäännöt, visio, missio sekä tulevat tapahtumat ja kokoukset sisältöineen. Verkkokokouksessa korostettiin johtoryhmän tekemän päätöksiä verkoston jäsenten kyselyvastausten linjan mukaisesti.

Kuvio 1: Verkoston jäsenmuodot englanninkielisillä nimityksillään.

Ensimmäinen johtoryhmätapaaminen järjestettiin 24.5.2021, ja siihen osallistui kuusi seitsemästä kutsutusta. Pohjana ensimmäisessä tapaamisessa käytimme kyselyn vastauksista koostamaani yhteenvetoa. Ensimmäisen johtoryhmätapaamisen päätteeksi verkostolle saatiin nimettyä puheenjohtaja (First chair), rahastonhoitaja (Treasurer), sihteeri (Secretary) sekä johtoryhmän edustajia (Executive Board Member). Nämä yhteensä seitsemän henkilöä tulevat viidestä eri Euroopan maasta. Puheenjohtajan toimii EHYT ry:n Riitta Matilainen. Ensimmäisessä johtoryhmätapaamisessa päätimme myös johtoryhmän kokoontuvan jatkossa säännöllisesti kuuden viikon välein.

Toinen johtoryhmätapaaminen järjestettiin 30.6.2021. Siihen osallistui viisi kuudesta kutsutusta, sillä kaikille sopivaa aikaa kesäloma-aikana oli mahdotonta löytää. Kokouksen alussa kävimme aiempien kokousten tapaan läpi kuulumisia ja jaoimme tietoa uusista tutkimuksista, julkaisuista ja tapahtumista. Lisäksi syvennyimme keskustelemaan verkoston visiosta, missiosta ja tulevista tapahtumista. Kävimme myös keskustelua verkoston tulevasta nimestä, josta pidimme kokouksen jälkeen myös verkkoäänestyksen, sekä nettisivujen avaamisesta ja sosiaalisen median käytöstä. Ilmapiiri oli selvästi rennompi ja avoimempi kuin ensimmäisessä johtoryhmäkokouksessa. Avoimuuden ansiosta, kaikki osallistujat toivat mielipiteitään julki. Tämän vuoksi tämä oli kokouksistamme ehdottomasti tehokkain, ja kaikki listalla olleet asiat saatiin käsiteltyä.

Kolmas johtoryhmätapaaminen järjestettiin 2.9.2021 viiden osallistujan voimin. Tällä kertaa pyysin etukäteen kommentteja kokouksen asialistasta niiltä kahdelta johtoryhmän jäseneltä, jotka ilmoittivat olevansa poissa kokouksesta. Toiselta sain hyvin vastauksia, toinen ei valitettavasti sairaslomaltaan ehtinyt ottamaan kantaa aiheisiin. Kokous avattiin julkistamalla nimiäänestyksen voittaja: European Gambling Harm Prevention Network (EGHPN). Tämän jälkeen jaoin jälleen kuulumisia ja uutisia; tällä kertaa vieläkin tuttavallisemmin ja avoimemmin.

Kolmannen tapaamisen aiheina oli visio, missio, jäsenasiat, nettisivut sekä tulevaisuutta varten suunniteltu webinaaripäivä. Pohjustaakseni keskustelua visiosta ja missiosta, olin lähettänyt ennen kokousta johtoryhmän jäsenille nähtäväksi valmistelemani toimintasuunnitelman ensimmäisen version. Siitä olikin helppo lähteä avaamaan keskustelua; osallistujien oli helppompaa ottaa kantaa kuin muodostaa lauseita tapaamisen aikana. Osallistujat toivat hyviä näkökulmia kaikkiin asialistalla olleisiin aiheisiin, ja avoimen keskustelun päätteeksi, saimme paljon asioita ratkaistua.

Jäsenyyteen ja jäseniin liittyvä keskustelu oli erityisen antoisaa. Päätimme kokouksessa muun muassa jäsenille lähetettävän uutiskirjeen sisällöstä, uusien jäsenten ottamisesta sekä jäsenmaksusta. Jäsenmaksua perustellaksemme, päätimme laatia tiiviin budjetointisuunnitelman, josta käy ilmi mihin verkosto jäsenmaksuista koostuvaa pääomaa tarvitsee.

6 LOPPUTULOKSENA TOIMIVA VERKOSTO

6.1 Verkoston toiminnan periaatteet

Verkosto on perustettu yhteisen hyvän tavoittelemiseksi. Jokaisella verkoston jäsenellä on henkilökohtaiset tavoitteensa verkoston jäsenyydelle, mutta jokainen myöskin jäseneksi liittyttyään on kokenut verkoston mission ja vision mielekkääksi. Jo ensimmäistä verkostokokousta koolle kutsuessani, kirjailin saatekirjeeseen lyhyesti, mitä verkosto toiminnallaan tulee tavoittelemaan. Verkoston toiminnan virallistamiseksi ja käynnistämiseksi, täsmensimme visiota ja missiota ja varmistimme yksimielisyytemme.

Pidin ensimmäisestä verkostokokouksesta (17.3.2021) lähtien henkilökohtaista muistiota, johon keräsin kaikki verkoston visioon ja missioon liittyvät argumentit ja näkökulmat. Muistioon merkitsin myös itselleni muistiin erilaisia sanavalintoja, joita havaitsin verkostotoimijoiden käyttävän. Suomen kielellä puhutaan yleisesti *vastuullisesta rahapelaamisesta*, mutta englanniksi käsitteelle tuntuu olevan useampia eri sävyisiä ilmaisuja kuten *safer gambling* tai *responsible gambling*. Halusin pitää näistä kirjaa, jotta osaisin huomioida sanojen väliset sävyerot toimintasuunnitelmaa laatiessani.

Näkökulmia verkoston vision ja mission täsmentämiseksi haettiin ensin verkkokyselyllä (liite 7), jossa pyydettiin kertomaan omin sanoin näkemyksiään verkoston visiosta ja missiosta. Lomakkeen muotoili ja lähetti (16.6.2021) johtoryhmän jäsenille täytettäväksi Riitta Matilainen, sillä olin itse juuri tuolloin palkattuna EHYT ry:n toiselle osastolle. Kävimme Matilaisen kanssa kuitenkin yhdessä läpi lomakkeen sisältöä ja vastauksia löytääksemme niistä linjausta verkoston vision ja mission täsmentämiseksi.

Muotoilin keräämistäni aineistoista selkeitä ja kuvaavia lauseita, joilla kuvailin verkoston visiota ja missiota. Muotoiluni pohjasin verkoston jäsenten sekä johtoryhmän jäsenten esille nostamiin näkemyksiin, mutta laadin myös oman ideologiaani perustuvia lauseita. Laadin kolmatta johtoryhmän kokousta (2.9.2021) varten yhteenvedon (liite 8), johon keräsin kaikki laatimani visiota ja missiota kuvaavat lauseet. Muotoilin yhteenvedon verkkokyselyksi ja pyysin johtoryhmää valitsemaan listatuista lauseista ne, jotka he kokivat parhaimmiksi kuvaamaan verkostoa.

”Visio on verkon tahdonilmaisu siitä, mitä se haluaa olla tulevaisuudessa”, määrittelee strategia- ja verkostotyön asiantuntija DI, KTM, YTL Matti Hakanen (2008). Hakanen puhuu visiosta päämääränä, mutta korostaa että ilman vahvaa tahtoa, visio voi jäädä vain haaveeksi. Siksi onkin tärkeää, että verkoston jäsenet ovat verkoston visiosta yksimielisiä. Verkoston visio on se, mihin verkoston jäsenet sitoutuvat, mutta visio myöskin sitouttaa jäseniä verkostoon. (Hakanen 2008.) Visio luo toimijalle tarkoituksen ja määrittää toiminnan suunnan (Taiwo, Lawal & Agwu 2016, 128).

Rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen kansainvälisen verkostoitumisen visio on onnistua vaikuttamistyöllään suojelemaan ihmisiä ja yhteiskuntia rahapelihaitoilta sekä vähentämään rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja. Verkosto visioi myös maailmasta, jossa kaikki ovat tietoisia rahapelaamisen riskeistä ja kaikki rahapelaamisesta haittoja kokevat saavat apua. Visio kuvaa siis pitkän tähtäimen päämäärää.

Mission on tarkoitus kuvata toimintaa ja sen yhteiskunnallista merkitystä. Verkoston missio on vaikuttaa rahapelikulttuuriin ja -politiikkaan näyttöön perustuvalla vaikuttamistyöllä. Tavoitteena on saada yksilöt, yhteisöt, kunnat, valtiot, vaikutusvaltaiset kansainväliset järjestöt ja kansalaisjärjestöt ymmärtämään rahapelaamisen aiheuttamat haitat ja ottamaan niiden ehkäisemisen ja vähentämisen omalle asialistalleen. Käytännössä tämän verkoston kohdalla missiolla tarkoitetaan kannanottoja, kampanjointia, toimintatapojen kehittämistä sekä rahapelikulttuureista nousevien trendien ja heikkojen signaalien seuraamista.

6.2 Eettiset periaatteet

Ennen yhteistyökumppaneista ja verkoston kansainvälisestä ulottuvuudesta päättämistä piti miettiä tarkasti, onko kannattavaa, tai edes mahdollista, luoda kansainvälinen järjestöverkosto rahapelihaittojen ehkäisytyölle rajaamatta verkostotoimijoita esimerkiksi EU:n jäsenmaihin tai Euroopan maihin. Euroopan unionin ulkopuoliset Euroopan maat (kuten kiinnostusta osoittaneet Norja ja Iso-Britannia) olisivat verkoston toiminnan monikantaisuuden kannalta tärkeitä ottaa huomioon, mutta niiden osallistuminen voi vaikuttaa mm. rahoituksen saamiseen. Päätimme ensimmäisessä verkostokokouksessa, ettei poissuljeta Euroopan ulkopuolisia maita. Kokouksen jälkeen kuitenkin ainoa Euroopan ulkopuolelta tullut järjestö jättäytyi pois toiminnasta.

Verkoston avoimuus oli yksi ensimmäisistä päätettävistä asioista. Verkosto on tarkoitettu rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekeville järjestöille, joten jäsenkriteerit voivat vaikuttaa selkeiltä. Kuitenkaan näin ei ole, sillä ehkäisevä työ, rahapelihaittojen ehkäisy ja järjestötyö ovat käsitteitä, jotka ymmärretään hyvin eri lailla eri maissa.

Avoin verkosto on avoin uusille jäsenille, jakaa tietoa ja tapahtumiaan julkisesti sekä ottaa kaikki jäsenensä mukaan päätöksentekoon. Suljetumpi verkosto on puolestaan suunnattu vain tietyille kriteerit täyttävälle jäsenille ja verkostotoiminta on suunnattu vain jäsenille. Vaikka avoimuus tuo verkostolle paljon hyvää ja tarpeellista, on huomioitava verkoston resurssit. Mitä enemmän verkostolla on jäseniä, sitä enemmän sillä on myös tietoa, taitoa ja näkökulmia. Mitä vähemmän verkostolla on jäseniä, sitä helpompi verkostoa on hallita ja toimintaa kehittää. Verkostot harvemmin ovatkaan täysin avoimia tai täysin suljettuja – juuri näiden hyötyjen ja haittojen vuoksi. (Järvensivu 2020.)

Verkoston julkistamista ja kehittämistä varten, piti ottaa huomioon myös mahdolliset eturistiriitatilanteet. Laadimme yhdessä Riitta Matilaisen kanssa osion Declaration of conflict of interest. Tämä ilmaisu on yleisesti käytössä kansainvälisissä yhteyksissä eikä itsestään selvää suomenkielistä vastinetta ole. Mikäli nimeäisin osion suomeksi, puhuisin verkoston esteellisyyden selvityksestä tai verkoston eettisistä periaatteista. Sanasta sanaan suomennettuna declaration of conflict of interest olisi ilmoitus eturistiriidasta, joka antaa harhaanjohtavan kuvan.

Selvityksen verkoston esteellisyydestä laadimme osoittaaksemme, ettei verkosto ota vastaan rahapeliteollisuudelta taloudellista tukea. Osiossa julistetaan myös, että verkoston jäsenillä on velvollisuus tuoda ilmi mahdolliset eturistiriidat, ja että johtoryhmällä on oikeus irtisanoa jäsenyys sellaiselta organisaatiolta tai yksityishenkilöltä, joka ei näin toimi.

Rahapeliteollisuudelta saatu taloudellinen tuki vaati erityistä tarkkuutta jäsenten taustojen kartoittamisessa, sillä useiden ulkomaisten rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen julkiset kuvaukset rahoituksestaan ovat pintapuolisia. Pyrin selvittämään mahdollisia rahapeliteollisuuskytköksiä ennen ensimmäistä kokousta sisällyttämällä esitietolomakkeeseen myös kysymyksen järjestön rahoitusmuodosta sekä tärkeimmistä yhteistyökumppaneista.

Koska olin oppinut vertailukehittämällä verkostoon sitoutumisen tärkeydestä, keskityin suunnittelemaan toimintaa, jolla vahvistettiin verkoston jäsenten välistä tutustumista ja luottamusta. Halusin myös saada verkoston jäsenet tuntemaan verkoston hyödyt edistääkseni sitoutumista verkoston toimintaan. Verkoston toiminta käynnistyi siis verkoston sisäisellä toiminnalla.

6.3 Osallistavaa verkostotoimintaa

Päästyämme pisteeseen, jossa verkostolla oli johtoryhmä, ideologia, arvot ja periaatteet, tuli aiheelliseksi suunnitella toiminnan konkreettisempaa käynnistämistä. Koin tärkeäksi olla sopivan aktiivisesti yhteydessä verkoston jäseniin, jotta johtoryhmän työskentely tulee heille näkyväksi ja he kokevat olevansa osa verkostoa. Lähetimme ensimmäisen virallisen uutiskirjeen 9.9.2021. Valmistelin uutiskirjeen Creamailerin kautta ja lähetin sen 30 vastaanottajalle otsikolla European Gambling Harm Prevention Network (EGHPN): Newsletter 1/2021.

Uutiskirjeessä esittelin verkoston nimen, johtoryhmän, tulevan webinaaripäivän, verkoston säännöksiä sekä uusimpia rahapelihaittoihin liittyviä julkaisuja. Uutiskirjeen avasi ensimmäisen viikon aikana hieman yli puolet vastaanottajista, joka oli minulle henkilökohtaisesti hieman pettymys; olisin toivonut sen tavoittavan enemmän lukijoita.

Uutiskirjeessä oli myös tietoa jo ensimmäisessä verkostokokouksessa esille nostetusta webinaaripäivästä. Webinaaripäivästä kysimme myös kokouksen jälkeen lähetetyssä verkkokyselyssä. Kaikki vastaajat olivat kiinnostuneita osallistumaan webinaariin ja seitsemän ilmaisi olevansa mahdollisesti kiinnostunut pitämään esityksen. Webinaarin aiheeksi sovittiin rahapelihaittojen ehkäisyn toimivimpien käytäntöjen esittely. Päätimme johtoryhmän kanssa webinaarin olevan avoin vain verkoston jäsenille ja heidän kollegoilleen, sillä verkkokyselyn perusteella enemmistö oli näin toivonut. Pitämällä webinaarin osallistujamäärä hillittynä, tulee verkoston jäsenet myös tutummaksi toisilleen ja ilmapiiri on helpompi pitää turvallisena.

Annoin 27.10.2021 järjestettävälle webinaarille nimeksi teeman mukaisesti EGHPN Webinar: Introducing our best gambling harm prevention practices. Webinaarille sopivimmasta ajankohdasta äänestettiin myös koko verkoston kesken jo keväällä 2021 Doodle-verkkokyselyä käyttäen. Läheskään kaikki eivät ilmaisseet mielipidettään ajankohdasta, joten päätös tehtiin saatujen äänten perusteella. Tiesin kyselyä tehdessäni, ettei suurin osa ihmisistä ole suunnitellut kalentereitaan puolen vuoden päähän, enkä siksi ole pettynyt vähäiseen äänimäärään. Tärkeintä tässä kyselyssä olikin tarjota mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon, eli osallistaa verkoston jäseniä, jonka olen kokenut erittäin tärkeäksi osaksi toimivan verkoston rakentamista.

6.4 Verkoston julkistaminen ja toiminnan käynnistäminen

Koska verkostoja ei tehdä viralliseksi rekisteröinnin kautta, kuten esimerkiksi yhdistyksiä ja yritystoimintaa, oli tärkeää saada verkostolle julkista näkyvyyttä. Verkkosivut, uutiskirjeiden

tapaan, tekevät verkostoa näkyväksi ja todelliseksi. Koimme johtoryhmän kanssa tärkeäksi, että verkostolla on verkkosivut ennen webinaaripäivää. Ei ole ollut missään vaiheessa tarkoitus antaa ymmärtää verkoston olevan suljettu tai salainen, vaikkakin Lappalainen (2021) kehottikin kiinnittämään huomiota jäseneksi haluavien tarkoituksiperiin ja taustoihin. Verkkosivuilla tuleekin olemaan jäsenvaatimukset ja verkoston eettiset periaatteet listattuina.

Verkkosivuille tulee verkoston laajan esittelyn lisäksi: johtoryhmän jäsenesittelyt ja henkilökuvat, jäsenyys sivu, yhteystiedot sekä blogi. Verkkosivuja suunniteltaessa tuli ottaa huomioon, että verkkosivut tulevat laajenemaan tulevaisuudessa ja niitä pitää pystyä muokkaamaan ilman varsinaista html-osaamista. Verkoston verkkosivut avataan EHYT ry:n resursseja hyödyntäen, mutta jatkossa niiden ylläpitäminen ja muokkaaminen tulee olemaan johtoryhmän tai erikseen nimetyn koordinaattorin työtehtävänä.

Verkkosivujen luomisessa huomioitavista asioista konsultoin ensin EHYT ry:n viestinnän asiantuntijoita. Heiltä sain hyviä vinkkejä tahoista, joilta voi pyytää apua verkkosivujen suunnitteluun ja tarjouksia toteutuksesta. Verkkosivujen rakentamisen haasteina oli rajallinen aika ja budjetti. Verkkosivut haluttiin auki ennen webinaaria, mutta niitä varten ei olisi ollut tarpeeksi tietoa ennen syyskuuta – aikaa oli siis vain reilu kuukausi. Lähestyin asiantuntijoita puhelimitse ja sähköpostitse, ja sain tarjouksen kolmelta eri yritykseltä. Tätä kirjoittaessa, verkkosivut ovat rakenteilla ja ne tullaan avaamaan viimeistään lokakuun 2021 puolivälissä.

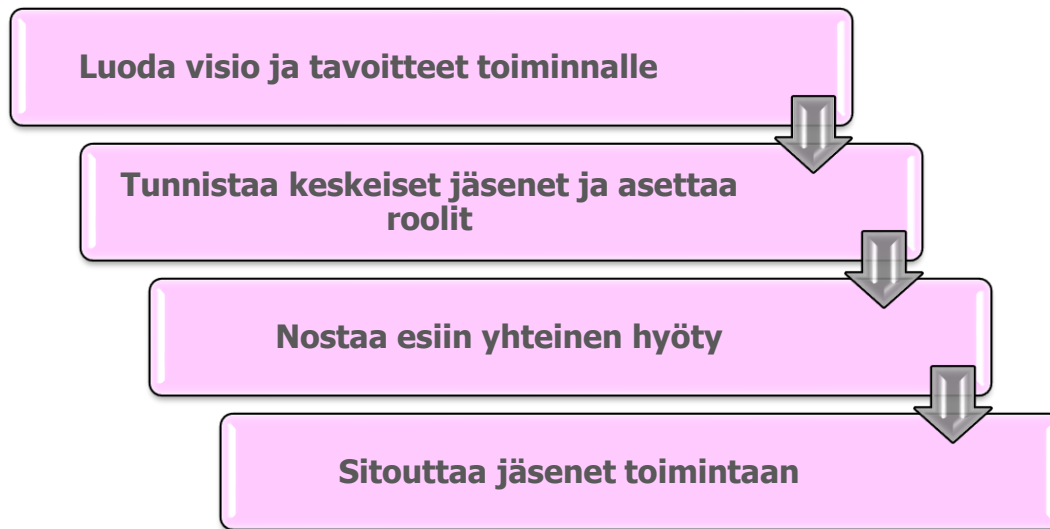
Varsinainen toimintasuunnitelma (liite 9) rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevien järjestöjen kansainväliselle verkostolle kulkee nimellä Action plan 2021-2022. Toimintasuunnitelma toimii pohjana verkoston toiminnalle vastaten kysymyksiin: kuka/ketkä tekevät, miksi, miten ja milloin. Mikäli verkosto alkaa kerätä jäsenmaksuja tai saamaan ulkopuolista rahoitusta, voidaan toimintasuunnitelman pohjalta verkoston toimintaa ylläpitää myös koordinaation siirtyessä EHYT ry:n ulkopuolelle.

Toimintasuunnitelma pitää sisällään verkoston esittelyn, eettiset periaatteet, vision ja mission, toiminnan painopisteet, kokoukset ja tapahtumat, vaikuttamistyön tavoitteet sekä viestinnän kanavat. Toimintasuunnitelmaa laatiessani en keskittynyt vain siihen mitä meillä on nyt ja mitä pyritään saavuttamaan näillä resursseilla, vaan pidin jatkuvasti mielessä verkoston vision. Kaikki räätälöidylle toimintasuunnitelmalle koostamani teksti on laadittu yhdessä verkoston ja sen johtoryhmän jäsenten kanssa.

7 KOKONAISUUDEN TARKASTELUA

7.1 Tavoitteiden täytyminen

Alla olevaan kuvioon olen nostanut esille neljä vaihetta, jotka Kuntaliitto (2014) liittää verkoston toiminnan käynnistämiseen. Tarkastelen tässä kappaleessa omaa toimintaani ja tämän opinäytetyön tavoitteiden saavuttamista näiden neljän vaiheen osalta.

Kuvio 2: Verkoston toiminnan käynnistämisen vaiheet kuvattuna Kuntaliiton (2014, kuva 23) pohjalta.

Luoda visio ja tavoitteet toiminnalle:

Jo siinä vaiheessa, kun kartoitin ulkomaisten järjestötoimijoiden kiinnostusta verkostoitumista kohtaan, muodostin ensimmäisen version visiosta ja missiosta. Mikäli olisin ottanut yhteyttä vain kysyäkseni, onko kiinnostusta verkostoitua, olisi luultavasti vastaukset olleet hyvin paljon epäileväisempiä. Sen sijaan, kirjoitin näin:

“By building this global network we want to bring together NGOs working on preventing gambling harms. We believe that a functioning network will allow us to share experiences, knowledge, ideas and perspectives. In this way, we can adapt new operating models and our work will be more effective and influential.”

Verkoston julkistamisen yhteydessä ja toimintasuunnitelmaa laatiessa, tehtiin visiosta ja missiosta yhteinen. Esittämäni ehdotukset olivat verkoston johtoryhmän mielestä toimivia ja pienillä viilauksilla niistä saatiin jokaista sanaa myöten harkittuja. Laatomalla ne yhdessä, saatiin aikaiseksi visio ja missio, jonka takana verkoston jäsenet haluavat seistä ja ylpeänä esitellä.

Tunnistaa keskeiset jäsenet ja asettaa roolit:

Keskeiset jäsenet oli helppo löytää jo ensimmäisen verkostokokouksen jälkeen. Kyselylomakkeella annoin jokaiselle kokoukseen osallistuneelle kuitenkin mahdollisuuden nostaa itsensä ja mielipiteensä esille. Ilman kyselylomaketta olisin tunnistanut puolet keskeisistä jäsenistä, mutta muutama todella motivoitunut ja sitoutunut jäsen olisi jäänyt huomaamatta. Kokouksessa kielimuurin vuoksi hieman jopa näkymättömäksi jäänyt jäsen, onkin noussut nyt yhdeksi aktiivisimmaksi johtoryhmän jäseneksi.

Roolien asettamisessa teimme loistavaa yhteistyötä johtoryhmäkokouksen aikana. Jaoimme osallistujien kanssa perusteltuja kokemuksiamme siitä, mitkä roolit pitäisi nimetä. Hyvässä yhteishengessä saimme roolit jaettua ja kompromisseja tehtyä. Esimerkiksi yksi johtoryhmän jäsen sanoi voivansa ottaa tietyn roolin tietyin ehdoin. Eräs toinen johtoryhmän jäsen sanoi, ettei mielellään ota mitään spesifiä roolia johtoryhmässä. Olimme kaikki yhtä mieltä myös siitä, että vaikka roolit on nimetty, ei se nosta ketään eriarvoiseen asemaan, vaan päätöksiä tehdään edelleen mahdollisimman avoimesti yhdessä koko verkoston kanssa.

Nostaa esiin yhteinen hyöty:

Yhteisen hyödyn esiin nostaminen on myös asia, johon kiinnitin huomiota jo ihan alkuvaiheista lähtien. Jokaisen verkoston jäsenen tulee saada verkostotoiminnasta jotain hyötyä, ja sitä kautta jokainen jäsen myös haluaa olla hyödyksi verkostolle ja sen jäsenille. Yhteisinä hyötyinä nostin esiin vaikuttavuuden, vertaistuen, uuden oppimisen sekä ideoiden ja tiedon jakamisen, sillä koin niiden olevan erityisen tärkeitä muuttuvan rahapelikulttuurin ja -politiikan kanssa paininville järjestöedustajille. Ensimmäisessä verkostokokouksessa esitetty idea seminaaripäivästä, jossa esiteltäisiin omaa toimintaa ja omassa maassa olevia toimivia käytäntöjä, sai kaikkien suosion ja kannatuksen.

Sitouttaa jäsenet toimintaan:

Jäsenten sitouttaminen toimintaan on varmasti vuosien prosessi. Koen, että olemme valtavan hyvällä tiellä, mutta vielä alkutekijöissä. Johtoryhmän kanssa olemme päässeet jo todella pitkälle lyhyessä ajassa, mutta muiden jäsenten kanssa koen olevani vielä etäisempi. Uskon, että säännöllisten tapaamisten ja toiminnan myötä tulemme jäsenten kanssa tutummiksi ja luottamus rakentuu. Sitoutuminen toimintaan tulee varmasti sen myötä myös. Tämä asia, jonka hu-

mioin myös uusien jäsenten hankkimisessa. En koe järkeväksi laajentaa verkostoa kerralla suureksi, sillä mitä vieraampia olemme keskenämme, sen suurempi riski on sille, että jäsenet kokevat ulkopuolisuutta eivätkä sen vuoksi tunne verkostoitumisen hyödyttävän heitä.

7.2 Edessä olevat haasteet

Olen pyrkinyt kehittämistyölläni helpottamaan paitsi verkostotoiminnan käynnistämistä, myös sen ylläpitämistä ja kehittämistä. Verkoston rakentamisvaiheen haasteita olivat jäsenten sitoutuminen uuteen verkostoon sekä järjestöjen resurssit. Vaikka toiminta käynnistyykin sitoutuneiden jäsenten kesken, voi vaarana olla, ettei toiminta palvele kaikkia jatkossa. Tulisikin kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kaikki verkoston jäsenet saavat äänensä kuuluviin ja kaikkien tarpeet tulisi huomioitua.

Verkoston jäsenten pitää hyötyä verkostoitumisesta, mutta jäsenten pitää myöskin olla valmiita antamaan oma panoksensa verkostotoimintaan. Jos jokainen verkoston jäsen odottaa vain saavansa verkostolta hyötyjä, ei verkostolla ole mitään annettavaa jäsenilleen. Panoksen ei tarvitse olla keskusteluun osallistumista tai kyselyyn vastaamista suurempaa, mutta pelkillä uutiskirjeiden lukijoilla verkosto ei pysy toiminnassa. Jotta verkoston jäsenet ottavat osaa, heille täytyy tarjota mahdollisuus päästä kertomaan ajatuksistaan.

Kuten jo ensimmäisessä verkostokokouksessa opimme, osa verkoston jäsenistä osallistuu aktiivisesti keskusteluun kokouksissa, mutta toinen osa jäsenistä tarvitsee esimerkiksi kyselylomakkeen saadakseen tuotua mielipiteensä esille. Jos jäsenet kokevat, ettei heillä ole mahdollisuutta vaikuttaa verkoston toimintaan tai päätöksiin, voivat he kokea olevansa ulkopuolisia. Jatkossa on siis ehdottoman tärkeää tunnistaa ja pitää mielessä jäsenten erilaiset lähtökohdat, heikkoudet ja vahvuudet toimintaa suunnitellessa.

Yhdenvertaisuuden toteutumista voidaan aktiivisesti edistää myös pitämällä jäsenet ajan tasalla johtoryhmän päätöksistä. Ehdotankin, että johtoryhmän kokouksista laadittaisiin kooste, joka toimitetaan uutiskirjeen lailla jäsenille jokaisen kokouksen jälkeen. Verkoston rakentamisvaiheessa koin, että olimme liian pitkään ottamatta yhteyttä verkoston jäseniin. Johtoryhmä työskenteli toukokuusta 2021 syyskuuhun 2021 rakentaen verkostolle tukevaa ja turvallista pohjaa. Päätökset verkoston visiosta, missiosta, periaatteista ja säännöistä noudattivat ensimmäisessä verkostokokouksessa ja kyselyssä esille nousutta yleistä linjaa, mutta jälkeen päin ajateltuna, olisi johtoryhmän ollut hyvä lähettää jäsenille väliaikatiedote käsitellyistä asioista.

Ennen verkoston laajentamista olisi tärkeää saada rakentamisvaiheessa mukana ollut ryhmä tuntemaan omistajuutta verkostoa kohtaan. Mikäli verkostoon tulee uusia jäseniä, jotka ottavat dominoivan tai näkyvän roolin verkostokokouksissa, voi osa alkuperäisistä jäsenistä kokea tulevaisuutensa syrjäytetyksi. Tämä voi johtaa siihen, että verkosto muotoutuukin pienen jäsenryhmän esiintymislavaksi sen sijaan että se ajaisi yhteistä hyvää. Verkosto ei saa siis unohtaa toimivansa niiden yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskuntien hyväksi, jotka kokevat rahapelaamisesta haittoja.

Resurssien riittämättömyys saattaa myöskin tulla eteen verkostotoiminnan jatkuvuuden uhanana. Jotta verkostotoimijat voisivat työskennellä pitkäjänteisesti tavoitellen suurempia päämääriään, tulisi verkoston jäsenten voida luottaa oman työnsä jatkuvuuteen. Usein järjestöillä on kuitenkin riveissään määräaikaista projektityöntekijöitä tai koko järjestön toiminta on rajoitetun rahoituksen varassa. Tämä pitää ottaa erityisesti huomioon verkoston jäsenmaksuista päätettäessä, jotta jäsenmaksut eivät rajaisivat pois niitä jäseniä, joilla ei ole pysyviä tai riittäviä taloudellisia resursseja.

7.3 Opinnäytetyön hyödyllisyys ja merkitys

Kuten opinnäytetyöni tilaajana toimivan EHYT ry:n rahapelihaittayksikön päällikkö Riitta Matilainen 7.9.2021 laatimassaan kirjallisessa palautteessaan ottaa esille, ”opinnäytetyön aihe on ajankohtainen ja tärkeä”. Opinnäytetyön työstäminen on siis ollut erittäin palkitsevaa ja mielekästä. Matilainen kirjoittaa palautteessaan näin:

”Sofian opinnäytetyön aihe on ajankohtainen ja tärkeä. Rahapelihaitat ja niiden ehkäisy ovat nousseet erityisesti Euroopassa viimeisen vuosikymmenen aikana keskustelun kohteeksi. Sofian työ vastaa EHYT ry:n rahapelitiimin ja koko EHYTin kokemaan tarpeeseen lisätä ymmärrystä kansainvälisen järjestöverkoston perustamisesta ja rakentamisesta. Rahapelihaittojen ehkäisyyn ei ole aiemmin ollut olemassa kansainvälistä verkostoa ja osana tätä opinnäytetyötä, aiempaa Sofian harjoittelua sekä palkkatyötä sellainen on nyt käynnistämässä toimintaansa. Työssä esille tuotu tieto on siis tilaajalle arvokasta.”

Alla on kuva, jossa on tekemäni sanapilvi. Sanapilveen on koottu sanoja, jotka kuvastavat opinnäytetyöni tuomia hyötyjä tilaajalle ja verkoston nykyisille ja tuleville jäsenille. Erityisesti haluaisin nostaa esille sanat *vaikuttavuutta*, *tukea* ja *tietoa*. Kun rahapelihaittojen ehkäisyä toteutetaan järjestötasolla, on toimijoiden resurssit hyvin rajalliset verrattuna rahapelioperaattoreiden resursseihin. Järjestötoimijoille on erityisen tärkeää voida yhdistää voimansa tässä rahapeliteollisuuden ja kansalaisyhteiskunnan hyvinvoinnin välisessä taistelussa.

Kuva 3: Mitä hyötyä verkostoitumisesta on? -sanapilveen on koottu hyötyjä, joita verkostoitumisesta on.

Olen kiitollinen EHYT ry:lle mahdollisuudesta lähteä toteuttamaan näin kunnianhimoista kehittämistyötä. Tätä työstäessä tuntui enemmänkin siltä, että opinnäytetyö on kattavan kehittämistyöni sivutuote, eikä toisinpäin. Keskityin jatkuvasti verkoston tarpeisiin, enkä omien opintojeni loppuunsaattamiseen. Tein töitä sen eteen, että verkosto saadaan todelliseksi ja toimivaksi. Siitä olikin sitten helppo muodostaa opinnäytetyö. Koen sen olevan oikeampi tapa lähestyä opinnäytetyötä ja ammattiin valmistumista, kuin se, että olisin keskittynyt pakollisen lopputyön tekemiseen ja pyrkinyt vain keräämään siihen vaaditun materiaalin.

European Gambling Harm Prevention (EGHPN) on kehittämistyöni ansiosta olemassa. Rahapelihaittojen ehkäisytyötä tekevillä eurooppalaisilla järjestötoimijoilla on nyt voimavaranaan verkosto, jonka voimalla voidaan ottaa askeleita kohti rahapelihaitatonta maailmaa.

7.4 Tilajaapalautteen ja itsearviointin reflektointia

Sain tämän opinnäytetyön tilaajalta säännöllisesti palautetta. Viikoittain sain kiitosta ja kehuja, mutta myös rakentavaa palautetta siitä, miten voisin kehittää toimintaani. Koska yhteistyömme on jatkunut jo pidemmän aikaa, olemme tulleet koko EHYT ry:n rahapelihaittayksikön kanssa tutuiksi. Olen siis saanut oppia monelta asiantuntijalta! Aina kun olen kysynyt neuvoa tai esitellyt tuotoksiani, olen saanut yksityiskohtaista palautetta siitä missä olen onnistunut ja minkä olisi voinut tehdä toisin. Ja mikä parasta, minulle on myös opetettu miten asiat voi toisin tehdä.

Saamani kirjallisen palautteen perusteella, opinnäytetyötä varten tekemäni vertailukehittäminen ja haastattelut ovat syventäneet EHYT ry:n kokeneiden asiantuntijoidenkin teoreettista ymmärrystä verkostojen toiminnan edellytyksistä, rakentamisesta sekä ylläpitämisestä. Matilainen

mainitsee palautteessa myös, miten tekemäni haastattelut ovat syventäneet EHYT ry:n ja haastattelutahojen yhteistyötä. Humanistisen ammattikorkeakoulun Opinnäytetyöoppaan (2021) ”Arviointiperusteet”-kappaleessa mainitaan kuinka ”parhaassa tapauksessa työ sekä palvelee konkreettisia tavoitteita että kartuttaa ammattialan tieto- ja osaamisperustaa.” – voin ylpeänä todeta saavuttaneeni tämän tavoitteen.

Kielitaitoani pystyin hyödyntämään valtavan hyvin. Olen käynyt Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun esikoulusta ylioppilaaksi asti, ja toinen kotikieleni on ollut englanti. Englantia käytin pääasiallisena yhteydenpitokielenä kansainvälisten järjestöedustajien kanssa, mutta ranskalaisia lähestyin heidän äidinkielellään. Kuten jo peruskouluaikoinani opin, ranskalaiset kommunikoiivat paljon mieluummin ranskaksi kuin englanniksi, joten koen sen olevan ratkaisevaa ranskalaisten jäsenten halukkuudessa hypätä aktiivisesti mukaan verkostoon. Tilaajalta saamani palautteen perusteella olen onnistunut jopa asiantuntijatekstin tuottamisessa suomeksi, englanniksi sekä ranskaksi.

Olen erityisen kiitollinen siitä, miten paljon luottamusta ja kunnioitusta olen saanut nauttia niin EHYT ry:n kuin verkoston järjestöedustajienkin puolelta. Sähköposteihini vastattiin, kyselyihin osallistuttiin määräaikaan mennessä ja kokouksiin tultiin paikalle mahtavalla asenteella. Toki mietin jokaista sähköpostiani lähettäessä, miten muotoilen sanani, etten ole liian tuttavallinen, mutten liian virallinenkaan. En myöskään halunnut olla liian painostava, vaan sopivan innostava. Tässä koen onnistuneeni erityisen hyvin.

Olen kasvanut ammatillisesti todella paljon tämän opinnäytetyön myötä. Olen oppinut verkostoitumisesta, ehkäisevästä päihdetyöstä, rahapelipolitiikasta ja -kulttuureista. Tärkeimpänä, olen oppinut tunnistamaan oman potentiaalini ja kehittämisen paikat itsessäni. Tilaajan palautteen mukaan osoittanut osaavani konkreettisesti kehittää työelämän käytäntöjä sekä soveltaa kehittämistyön menetelmiä oman alansa työtehtävissä hyvin innovatiivisestikin. Uskallankin sanoa, että näin laajan ja kunnianhimoisen kehittämistyön saattaminen maaliin kaikkine onnistumisineen ja haasteineen, on tehnyt minusta ammattilaisen.

Tämän opinnäytetyön kirjoittaminen on ollut minulle tunteellinen asia. Tunnen valtavaa ylpeyttä ja kiitollisuutta saumattomasta yhteistyöstämme sekä tärkeistä aikaansaannoksistamme. Toivon opinnäytetyöni toimivan rohkaisuna ja motivaationlähteenä kaikille, jotka haluavat kehittää kansainvälistä toimintaansa. Laaja ja hieman pelottavakin haaste voi kääntyä mahdollisuudeksi lähestymällä sitä ratkaisukeskeisesti ja optimistisesti. Mekin tehtiin se!

LÄHTEET

- Airila, Auli & Aho, Outi & Nykänen, Mikko 2016. Verkostot haltuun: Ideoita toimialarajojen ylittämiseen nuorisotyössä. Viitattu 19.8.2021. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131565/Verkostot%20haltuun.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Arora, Saumya 2019. 7 steps for NGOs to build a network. Viitattu 19.8.2021. <https://www.fundsforngos.org/featured-articles/7-steps-for-ngos-to-build-a-network/>
- Arpajaislaki 1047/2001.
- A-studio 2021. Pitäisikö Veikkauksen monopolista luopua? Tv-lähetys. Yleisradio TV1 14.9.2021. Viitattu 15.9.2021 <https://areena.yle.fi/1-50646754?autoplay=true>
- BBC News 2021. Gambling: Poorer UK towns found to have the most betting shops, study shows. Viitattu 29.8.2021. <https://www.bbc.com/news/business-58300899>
- Björkenheim, Corinne & Castrén, Sari & Jaakkola, Tapio & Kesänen, Minna & Pietilä, Eija & Ränninranta, Riikka & Saariluoma, Otso & Wuorio, Sanna & Ruohio, Heidi & Salmelin, Riikka 2021. Rahapelaaminen puheeksi: Puheeksiotto, tunnistaminen ja lyhytneuvonta. Pelihaitat – tukiaineisto. 2. uudistettu painos. Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 11.9.2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-679-4>
- Cornelius, Jason & Tippmann-Peikert, Maja & Slocumb, Nancy & Frerichs, Courtney & Silber, Michael 2009. Impulse Control Disorders with the use of Dopaminergic Agents in Restless Legs Syndrome: a Case-Control Study. Viitattu 9.9.2021. <https://academic.oup.com/sleep/article/33/1/81/2513719>
- Cricket Prediction 2019. What are the world's biggest gambling countries? Julkaistu 31.10.2019. Viitattu 7.8.2021. <https://cricketprediction.com/gambling/what-are-the-worlds-biggest-gambling-countries/>
- Deci, Edward L. & Ryan, Richard M. 2000. The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry* 11:2000, 227-268. USA, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. Viitattu 27.8.2021. <https://users.ugent.be/~wbeyers/scripties2012/artikels/The-what-and-why-of-goal-pursuits.pdf>
- EGBA European Gaming & Betting Association 2021. Analysis: Multi-Licensing Has Become Europe's Preferred Online Gambling Regulation, But Few Monopolies Remain. Viitattu 29.8.2021. <https://www.egba.eu/news-post/analysis-multi-licensing-has-become-europes-preferred-online-gambling-regulation-but-few-monopolies-remain/#:~:text=4%20European%20countries%20have%20a%20mixed%20licensing%20system,an%20exclusive%20state-owned%20monopoly%20for%20all%20online%20gambling.>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2019. Rahapeliuulahdus maailmalta- EHYT mukana konferenssissa Las Vegasissa. Viitattu 19.8.2021. <https://ehyt.fi/uutishuone/blogit/rahapeliuulahdus-maailmalta-ehyt-mukana-konferenssissa-las-vegasissa/>

- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2020a. Kansainvälinen yhteistyö. Viitattu 7.8.2021. <https://ehyt.fi/ehyt-ry/vaikuttamistoiminta/kansainvalinen-yhteistyö/>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2020b. Rahapelihaittojen ehkäisytyö. Viitattu 8.3.2021. <https://ehyt.fi/ehyt-ry/toiminta-ja-hankkeet/eri-alojen-ammattilaisille/rahapelihaittojen-ehkaisytyo/>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021a. Tietoa yhdistyksestä. Viitattu 31.8.2021. <https://ehyt.fi/ehyt-ry/tietoa-yhdistyksesta/>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021b. Jäsenyhdistyksille. Viitattu 15.9.2021. <https://ehyt.fi/ja-senyhdistyksille/>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021c. Rahapelaaminen. Viitattu 9.9.2021. <https://ehyt.fi/paihde-peli-info/rahapelaaminen/>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2021d. Organisaatio. Viitattu 17.9.2021. <https://ehyt.fi/ehyt-ry/organisaatio/>
- Euroopan komissio 2021. Online gambling in the EU. Viitattu 5.9.2021. https://ec.europa.eu/growth/sectors/gambling_fi
- Fors, Raija & Heimala, Heli & Holmila, Marja & Iivonen, Sari & Kesänen, Minna & Markkula, Jaana & Saunio, Arja-Leena & Strand, Teija & Tamminen, Irmeli & Tenkanen, Tuomas & Warpenius, Katariina 2013. Paikallinen alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisy. Käsi- ja kirjasto yhdessä toteutettavaan Pakka-toimintamalliin. Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 5.9.2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-044-3>
- Gambling Commission 2020. Young People and Gambling 2020. Viitattu 16.9.2021. <https://www.gamblingcommission.gov.uk/statistics-and-research/publication/young-people-and-gambling-2020#files>
- GamblingSites.org 2021. Gambling Law in France. Viitattu 28.8.2021. <https://www.gambling-sites.org/laws/france/>
- Hakanen, Matti 2008. Verkoston visio. Artikkelit. Viitattu 14.9.2021. <https://www.modul-con.fi/wp-content/uploads/2012/05/Verkoston-visio.pdf>
- Holmén, Hans 2002. NGOs, Networking, and Problems of Representation. Linköpings University and ICER. Viitattu 14.9.2021. <https://core.ac.uk/download/pdf/6929112.pdf>
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 2021. Opinnäytetyöopas. Viitattu 8.9.2021. <https://humak.libguides.com/c.php?g=684696&p=4899514>
- Järjestöhautomo 2021. Yhteistyö ja verkostot. Viitattu 17.9.2021. <https://jarjestohautomo.fi/yhdistystietopankki/yhteistyö-ja-verkostot/>
- Järvensivu, Timo 2020. Managing (in) networks: learning, working and leading together. Helsinki: BoD – Books on Demand.
- Järvinen-Tassopoulos, Johanna (toim.) & Kesänen, Minna (toim.) 2021. Rahapeliongelman kohtaaminen sosiaalityössä. Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos. Tukiaineisto. Helsinki: Puna-Musta Oy. Viitattu 9.9.2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-612-1>

- Kankainen, Tomi 2007. Yhdistykset, instituutiot ja luottamus. Väitöskirja. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 14.9.2021. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/18730>
- Karjalainen, Asko 2002. Mitä benchmarking-arviointi on? Teoksessa Hämäläinen, Kauko & Kaartinen-Koutaniemi, Minna (toim.): Benchmarking korkeakoulujen kehittämisvälineenä. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 13:2002, 10-19. Helsinki: Oyj Edita Abp. https://karvi.fi/app/uploads/2015/01/KKA_1302.pdf
- Karvonen, Melody 2017. Kulttuurisensitiivisyys päihdetyössä. EPT järjestöverkosto. Päihdepäivät 22.11.2017. Viitattu 29.8.2021. <https://www.youtube.com/watch?v=o22P31Ugp64>
- Kittilä, Riitta 2018. Vinkkejä verkostotyöhön. Viitattu 22.8.2021. <https://www.soste.fi/blogi-kirjoitus/vinkkeja-verkostotyohon/>
- Kittilä, Riitta 2021. VS: Apua käsitteiden kanssa. Email riitta.kittila@soste.fi 30.8.2021
- Kóbor-Laitinen, Zita & Lind, Kimmo 2021a. Kehittämistyön menetelmät: 2. webinaari. Humanistinen ammattikorkeakoulu 21.1.2021. Viitattu 23.2.2021. <https://www.youtube.com/watch?v=stxHR8UmfY&feature=youtu.be>
- Kóbor-Laitinen, Zita & Lind, Kimmo 2021b. Webinaari: Tutkimuksellinen kehittäminen ja benchmarking. Humanistinen ammattikorkeakoulu 16.3.2021. Viitattu 31.3.2021. <https://www.youtube.com/watch?v=goO1QtOFCQc>
- Kuntaliitto 2014. Tartu verkkoon – Työvälineitä verkoston johtamiseen ja kehittämiseen. Viitattu 19.8.2021. <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2014/1647-flash-tartu-verkkoon-tyovavaliineita-verkostojen-johtamiseen-ja-kehittamiseen>
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 532/2015.
- Lind, Kimmo 2021. VS: Apua käsitteiden kanssa. Email kimmo.lind@humak.fi 30.8.2021
- Lotteri- og stiftelsestilsynet 2021. Gambling in Norway. Viitattu 28.8.2021. <https://lottstift.no/en/the-gaming-authority/gaming-in-norway/>
- Maijanen, Heini & Haikara, Pirkko 2014. Kumppanuuskäsikirja – näkökulmia monitoimijaisen yhteistyön kehittämiseen. Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen julkaisuja A. B:2014. Viitattu 15.9.2021. http://www.socom.fi/wp-content/uploads/2015/06/kumppanuuskasikirja_netiversio.pdf
- Matilainen, Riitta 2021. Suullinen tiedonanto 16.8.2021
- Patentti- ja rekisterihallitus 2019. Yhdistysrekisterin esittely. Viitattu 4.9.2021. https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistysrekisterin_esittely.html
- Patentti- ja rekisterihallitus 2021. Yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien lukumäärät. Viitattu 13.9.2021. <https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistysrekisterintilastoja/lukumaaratyhdistysrekisterissajauskonnollistenyhdyskuntienrekisterissa.html>
- Pelitaito 2021a. Miksi pelataan? Viitattu 27.8.2021. <http://www.pelitaito.fi/new/miksi-pelataan/>
- Pelitaito 2021b. Rahapelihaitat. Viitattu 9.9.2021. <http://www.pelitaito.fi/new/rahapelihaitat/>

- Peluuri 2020. Rahapelaaminen Suomessa. Viitattu 3.8.2021. <https://www.peluuri.fi/tieto-pankki/rahapelaaminen-suomessa>
- Reider, Rob & Heyler, Peter B. 2003. Benchmarking Strategies: A Tool for Profit Improvement. New Jersey, USA: John Wiley & Sons Inc.
- Salonen, Anne & Hagfors, Heli & Lind, Kalle & Kontto, Jukka 2020. Rahapelaaminen ja peliongelmat - Suomalaisten rahapelaaminen 2019. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Tilastoraportti 8/2020. Viitattu 22.7.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020041618876>
- Salonen, Anne & Kontto, Jukka & Alho, Hannu & Castrén, Sari 2017. Suomalaisten rahapelikulutus – keneltä rahapeliyhtiöiden tuotot tulevat? Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 22.7.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2017102550286>
- Salonen, Anne & Lind, Kalle & Hagfors, Heli & Castrén, Sari & Kontto, Jukka 2019. Rahapelaaminen, peliongelmat ja rahapelaamiseen liittyvät asenteet ja mielipiteet vuosina 2007-2019: Suomalaisten rahapelaaminen 2019. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 27.7.2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-594-0>
- Salonen, Anne & Selin, Jani & Lind, Kalle 2021. Hajasijoitettujen rahapeliautomaattien poistaminen – mitä siitä seuraisi? Blogikirjoitus 3.3.2021. <https://blogi.thl.fi/hajasijoitettujen-rahapeliautomaattien-poistaminen-mita-siita-seuraisi/>
- Selin, Jani & Pietilä, Eija & Kesänen, Minna 2018. Rahapelihaittojen ehkäisyn paikallinen toimeenpano ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain jälkeen. Yhteiskuntapolitiikka 83, 5-6/2018, 506-517. Viitattu 5.9.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018112949444>
- Selin, Jani & Raisamo, Susanna & Heiskanen, Maria & Toikka, Arho 2018. Onko hajasijoitettujen rahapeliautomaattien suhteellinen määrä suurempi sosioekonomisesti haavoittuvilla asuinalueilla? Yhteiskuntapolitiikka 83, 3/2018, 294-302. Viitattu 5.9.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201803206094>
- Selkee, Magdaleena & Lintonen, Tomi 2021. Rahapelaamisen yhteiskunnalliset haittakustannukset: asiantuntijoiden näkemyksiä kustannusten laskemisesta. Yhteiskuntapolitiikka 86 1/2021, 83-91. Viitattu 9.9.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202102154884>
- Seppänen-Järvelä, Riitta (toim.) 2005. Vertaismenetelmät kehittävän arvioinnin välineinä. Helsinki: Stakes. Viitattu 30.3.2021. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/77163/vertaismenetelmat.pdf?seq>
- Siisiäinen, Martti & Kankainen, Tomi, 2009. Järjestötoiminnan kehitys ja tulevaisuudennäkymät Suomessa. Teoksessa: Suomalaiset osallistujina. Katsaus suomalaisen kansalaisvaikuttamisen tilaan ja tutkimukseen. Helsinki: Oikeusministeriön julkaisuja 2009:5, 91-138. Viitattu 31.8.2021. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/76188/omju.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Sisäministeriö 2021. Työryhmä: Rahapelituotot valtion budjettiin ja edunsaajat menokehysiin. Viitattu 9.3.2021. <https://intermin.fi/-/1410845/tyoryhma-rahapelituotot-valtion-budjettiin-ja-edunsaajat-menokehysiin>
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2020. Rahoitus ja avustukset. Viitattu 8.8.2021. <https://stm.fi/rahoitus-ja-avustukset>

- SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry 2019. Yksinoikeusjärjestelmän perusteet. Viitattu 8.3.2021. <https://www.soste.fi/rahapeli/yksinoikeusjarjestelman-perusteet/>
- SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry 2021. Mitä sote-järjestöt tekevät. Viitattu 31.8.2021. <https://www.soste.fi/sote-jarjestot/mita-sote-jarjestot-tekevat/>
- Statista 2020. Countries with the largest gambling losses per adult worldwide 2017. Viitattu 8.3.2021. <https://www.statista.com/statistics/552821/gambling-losses-per-adult-by-country-worldwide/>
- Strömmer, Päivi 2005. Vertailukehittäminen: Virtuaalikypärä nimeltä Benchmarking. Teoksessa Riitta Seppänen-Järvelä (toim.) Vertaismenetelmät kehittävän arvioinnin välineinä. Stakes, FinSoc arviointiraportteja 2/2005. Viitattu 19.4.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201204194291>
- Samuelsson, Eva & Sundqvist, Kristina & Binde, Per 2018. Configurations of gambling change and harm: qualitative findings from the Swedish longitudinal gambling study (Swelogs). *Addiction Research & Theory*. Viitattu 14.9.2021. <https://doi.org/10.1080/16066359.2018.1448390>
- Taiwo, Akeem & Lawal, Fatai Alani & Agwu, Edwin 2016. Vision and Mission in Organization: Myth or Heuristic Device? *The International Journal of Business & Management*, Vol. 4, Issue 3. Viitattu 14.9.2021. <https://ssrn.com/abstract=3122445>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2019. Ehkäisevä päihdetyö kunnan strategiassa. Viitattu 8.3.2021. <https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/ehkaiseva-paihdeyto/ehkaisevan-paihdeyton-johtaminen/ehkaiseva-paihdeyto-kunnan-strategiassa>
- Tuominen, Kari & Niva, Mikael 2005. Benchmarking in Practice. Searching questions and practical cases. Self-assessment Work Book. Good practices and benchmarking studies. Vantaa: Benchmarking Ltd.
- Tuominen, Kari 2011. Benchmarking pähkinässä: näin benchmarking-tutkimus toimii. Turku: Benchmarking Ltd Oy.
- Valtioneuvosto 2019. Verkostojohtamisen opas. Viitattu 19.8.2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161513/VNK_12_19_Verkostojohtamisen_opas.pdf
- Valtioneuvosto 2020. Arpajaislain uudistuksen tavoitteena rahapelihaittojen entistä parempi ehkäisy ja vähentäminen. Viitattu 9.3.2021. <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/arpajaislain-uudistuksen-tavoitteena-rahapelihaittojen-entista-parempi-ehkaisy-ja-vahentaminen>
- Veikkaus 2021a. Asiakaspalvelu tiedottaa: Kaikki Veikkauksen automaattipelaaminen pakollisen tunnistautumisen piiriin. Viitattu 27.8.2021. <https://www.veikkaus.fi/fi/asiakaspalvelu?tidotekategoria=Uudistukset#!/tiedotteet/kaikki-veikkauksen-automattipelaaminen-pakollisen-tunnistautumisen-piiriin>
- Veikkaus 2021b. Uutishuone: Veikkauksen fyysiset peliautomaatit pakollisten tappiorajojen piiriin – vastuullisuustoimenpiteet leikkaavat erityisesti ongelmallista pelaamista. Viitattu 5.9.2021. https://www.veikkaus.fi/fi/yritys#!/article/tiedotteet/yritys/2021/08_elo-kuu/24_veikkauksen-fyysiset-peliautomaatit-pakollisten-tappiorajojen-piiriin

Veikkaus Oy 2019. Vuosi- ja vastuullisuusraportti 2019: Tilinpäätös 2019. Viitattu 27.7.2021.
https://cms.veikkaus.fi/site/binaries/content/assets/dokumentit/vuosikertomus/2019/veikkaus_vuosi--ja-vastuullisuusraportti_2019.pdf

Yhdistyslaki 503/1989.

HAASTATTELUT

Kittilä, Riitta 2021. Järjestöpäällikkö. Oulu 15.4.2021. Haastattelija: Sofia Holmberg.

Lappalainen, Rilli 2021. Puheenjohtaja. Oulu 28.1.2021. Haastattelija: Sofia Holmberg.

Mikkonen, Juha 2021. Toiminnanjohtaja. Oulu, 5.3.2021. Haastattelija: Sofia Holmberg.

LIITTEET

Liite 1: Rilli Lappalaisen haastattelun runko 13.4.2021

Liite 2: Riitta Kittilän haastattelun runko 15.4.2021

Liite 3: Juha Mikkosen haastattelun runko 5.3.2021

Liite 4: Ennen ensimmäistä verkostokokousta osallistujille lähetetty esitietolomake

Liite 5: Ensimmäisen verkostokokouksen jälkeinen kysely

Liite 6: Ensimmäisen verkostokokouksen jälkeisen kyselyn vastauskooste

Liite 7: Mission ja vision määrittäminen avoimella kyselyllä

Liite 8: Mission ja vision yhteisrakentaminen kyselyn pohjalta

Liite 9: Action plan 2021-2022 (Toimintasuunnitelma)

Liite 1: Rilli Lappalaisen haastattelun runko 13.4.2021

Haastattelun runko

Aloitus:

- Kerrotaan haastateltavalle nauhoituksen aloittamisesta ja nauhoitteiden käytöstä
- Haastattelijä esittelee itsensä
- Haastattelijä esittelee haastateltavan (nimi, organisaatio, työnimike)

Alkupuheenvuoro:

- Haastattelijä kertoo, miksi haastattelu tehdään, mitkä ovat tavoitteet ja mihin opitua käytetään
- Haastattelijä kertoo haastateltavalle, miksi juuri hänet on valittu haastatteluun (ammatti, työkokemus, erityisosaaminen, kokemus)

Haastattelun kysymykset:

1. Miten saamme järjestötoimijat sitoutumaan verkoston toimintaan?
2. Jäsenmaksu vs. työaikapanos. Onko realistista ajatella, että jäsen voisi valita kummalla tavalla osallistuu verkostoon?
3. Mitkä ovat itsenäisyyden ja isomman tahon alaisuuden hyvät ja huonot puolet?
4. Kuinka paljon jäsenjärjestöjen rahoitusmuoto vaikuttaa verkoston rahoitusmahdollisuuksiin, esim EU-rahoituksiin?
5. Kuinka paljon työtunteja kuukaudessa olisi realistista varata verkoston koordinointiin?

Lopetus:

- Haastattelijä kiittelee haastateltavaa haastattelusta, ja nostaa esiin opitut asiat

Liite 2: Riitta Kittilän haastattelun runko 15.4.2021

Haastattelun runko

Aloitus:

- Kerrotaan haastateltavalle nauhoituksen aloittamisesta ja nauhoitteiden käytöstä
- Haastattelija esittelee itsensä
- Haastattelija esittelee haastateltavan (nimi, organisaatio, työnimike)

Alkupuheenvuoro:

- Haastattelija kertoo, miksi haastattelu tehdään, mitkä ovat tavoitteet ja mihin opitua käytetään
- Haastattelija kertoo haastateltavalle, miksi juuri hänet on valittu haastatteluun (ammatti, työkokemus, erityisosaaminen, kokemus)

Haastattelun kysymykset:

1. Miten organisoidaan verkoston koordinointi ilman rahoitusta?
2. Miten toimia yhdenvertaisesti, kun osalla jäsenistä on huomattavasti pienemmät resurssit kuin toisilla?
3. Mistä rahoitusta voisi hakea ja mitä se edellyttäisi?

Lopetus:

- Haastattelija kiittelee haastateltavaa haastattelusta, ja nostaa esiin opitut asiat

Liite 3: Juha Mikkosen haastattelun runko 5.3.2021

Haastattelun runko

Aloitus:

- Kerrotaan haastateltavalle nauhoituksen aloittamisesta ja nauhoitteiden käytöstä
- Haastattelija esittelee itsensä
- Haastattelija esittelee haastateltavan (nimi, organisaatio, työnimike)

Alkupuheenvuoro:

- Haastattelija kertoo, miksi haastattelu tehdään, mitkä ovat tavoitteet ja mihin opitua käytetään
- Haastattelija kertoo haastateltavalle, miksi juuri hänet on valittu haastatteluun (ammatti, työkokemus, erityisosaaminen, kokemus)

Haastattelun kysymykset:

1. Mitkä ovat mielestäsi Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:n suurimmat tulevaisuushaasteet?
2. Minkälaisena näet ehkäisevän päihdetyön tulevaisuuden?
3. Mitkä yhteiskunnalliset muutokset tulevat vaikuttamaan meihin kaikkiin erityisen voimakkaasti?

Lopetus:

- Haastattelija kiittelee haastateltavaa haastattelusta, ja nostaa esiin opitut asiat

Liite 4: Ennen ensimmäistä verkostokokousta osallistujille lähetetty esitietolomake

Global networking for NGO's working on gambling harm prevention

Global networking for NGO's working on gambling harm prevention

With this form we collect general information about the non-governmental organisations participating in the "Plans for global networking"- meeting on 17 March 2021.

The meeting is hosted by EHYT - Finnish Association for Substance Abuse Prevention and will be held remotely via Microsoft Teams. The information gathered on this form will be distributed to those attending the meeting.

Please notice that the material will be available to all participants.

About the organisation

Name of the organisation: *

Country: *

Website: *

Our mission: *

We provide:

We provide:

Team working on gambling harm prevention:

Team working on gambling harm prevention:

We are funded by:

We are funded by:

Most relevant partners and/or networks:

Most relevant partners and/or networks:

Our hopes for global networking:

Our hopes for global networking:

About the representative

Name: *

Name:

Position: *

Position:

Email:

Email:

Responsibilities:

Responsibilities:

Educational and/or experience background:

Educational and/or experience background:

Other gambling harm related organizations or networks I represent:

Other gambling harm related organizations or networks I represent:

Thank you for your answers!

Liite 5: Ensimmäisen verkostokokouksen jälkeinen kysely

Building a global network for NGOs working on gambling harm prevention: Survey on the activities, membership and future of the network

Dear NGO representatives

Thank you for your participation in the meeting on March 17, where we discussed the possibility of building a network for NGOs working with gambling harm prevention.

As promised in the meeting, we are now sending you a survey regarding many of matters discussed in the meeting. The purpose of the survey is to gather information on the activities deemed best for networking, and on the membership requirements and forms of networking. We also want your opinion on our future plans.

The survey is open until April 9, 2021. It should take approximately 15 minutes to answer the survey. Please note that answering some of the questions is mandatory. We hope to have as much feedback and ideas from you as possible. The information gathered with the help of this survey is confidential and will not be used for any other purposes than building this network.

We will inform you about the results of the survey by the end of April. We can then continue our discussion about the future of the network.

Please do not hesitate to contact us in case you have any questions regarding the survey or networking.

Take care and enjoy the spring time!

On behalf of EHYT, Riitta Matilainen (riitta.matilainen@ehyt.fi) & Sofia Holmberg (sofia.holmberg@ehyt.fi).

Contact information

Organisation *

Name of the person completing the survey *

Activities of the network

1. What kind of activities do you think we should engage in (you can select multiple choices) *

- Meetings
- Webinars
- Seminars

- Sharing information about new research releases
- Gambling harm prevention awareness day/week
- Advocacy work
- Research co-operation
- Being active on social media (e.g. Twitter, Facebook)
- Any other ideas or suggestions?

write here

2. In the meeting we talked about organising a webinar where NGOs could present their best practices of gambling harm prevention. *

a) Would you be interested in attending?

- Yes
- No

b) Would you be willing to give a presentation? *

- Yes
- No

c) Would you prefer

- September 2021
- October 2021
- Some other suggestion?

write here

d) Should the webinar be

- Open for everyone
- Open for some other NGOs
- Only for the members of the network
- Some other suggestions?

write here

Any other thoughts about the webinar?

write here

Membership

3. In your opinion, what would be the best way to take care of the coordination of the network

- Every member NGO has to take part in the co-ordination
- Some NGOs coordinating and other NGOs paying a membership fee
- Every member NGO paying a membership fee and dedicating work hours for networking
- Some other way?

write here

4. How many work hours per month could the NGO you represent allocate to participating in the actions of the network (e.g. preparing presentations, attending meetings, consultations, writing articles or reports...)? *

write here

5. How independent should the network be in your opinion?

- The network should be an independent network with its own rules
- The network should be a part of /work under a bigger organisation (for example WHO)
- I don't have an opinion
- Some other solution?

write here

6. What would be important requirements for those NGOs that want to become members? (You can select multiple choices)

- Works in gambling harm prevention/treatment
- Works in digital gaming harm prevention/treatment
- Gambling harm prevention work doesn't need to be a part of the NGO's activities yet, but the NGO has to be working towards it (e.g. an NGO working in substance abuse prevention but aiming to expand their expertise to include gambling harm prevention)
- No direct gambling industry involvement in the NGOs funding or activities
- Willingness to commit work hours to networking
- Willingness to fund the network through membership fees etc.
- What else could be required?

write here

7. Should the network be global or should there be only European members? *

- Global
- European

Planning the next steps

8. Would the NGO you represent be willing to be a part of the executive team? *
EHYT would like to have 4–6 partner NGOs to set up an executive team of representatives. The team would work on putting together the main frame work of the network. The team would work on giving a proposal on mission and vision, structure, membership requirements, and scheduling of

the activities.

- Yes
 No
 It depends. Could you tell us the reasons that influenced your answer?

write here

9. Do you or the NGO you represent have any specific areas of expertise that you could incorporate into the network's strengths?

- IT skills
 Graphic design skills
 Social media skills
 Previous experience in international networking
 Deeper knowledge of the European Union
 Organizing seminars or webinars
 Experience in applying for fundings
 Some other skills, e.g. translation skills (what languages?)

write here

10. What would be your preferred way to keep in touch? *

- Facebook
 LinkedIn
 Teams Group
 Mailing list
 Some other suggestion

write here

11. Do you have a NGO in mind that could be invited to join the network? Please let us know the name of the organisation and also the name of the person we could contact.

write here

12. We want to create a network that looks like its members. Help us to succeed by sharing your thoughts about this network. We greatly appreciate your opinions.

write here

Thank you for taking the time to complete this survey.

I'm not a robot reCAPTCHA
[Privacy](#) · [Terms](#)

Powered by Creamailer (<https://www.creamailer.fi/>)

Liite 6: Ensimmäisen verkostokokouksen jälkeisen kyselyn vastauskooste

1. Activities of the network:

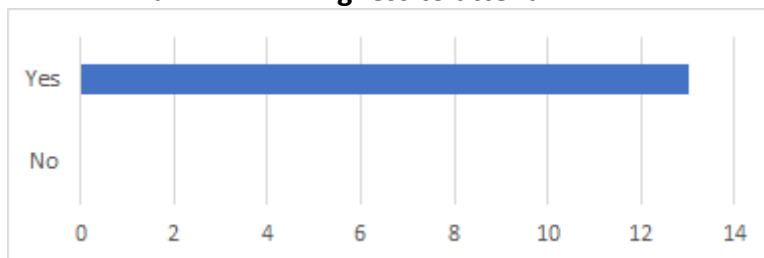

Other suggestions:

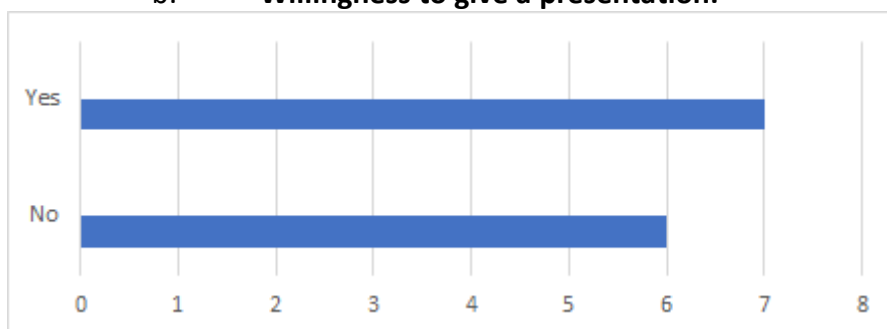
- *An international prevention program for young people*
- *Annual meetings at EASG conferences*

2. In the meeting we talked about organising a webinar where NGOs could present their best practices of gambling harm prevention.

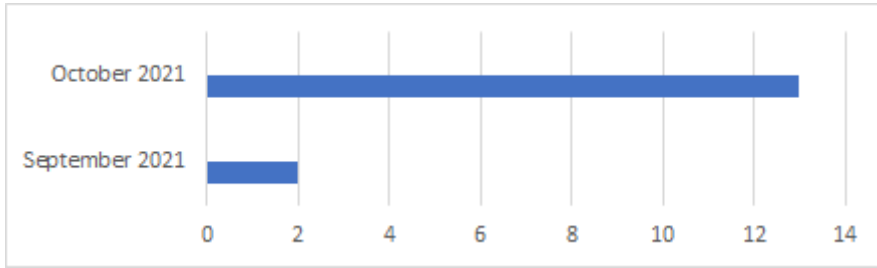
a. Willingness to attend:

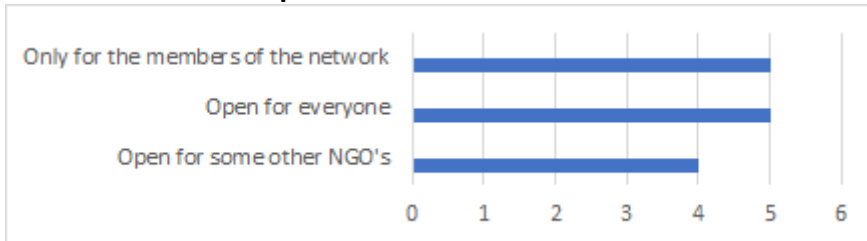
b. Willingness to give a presentation:

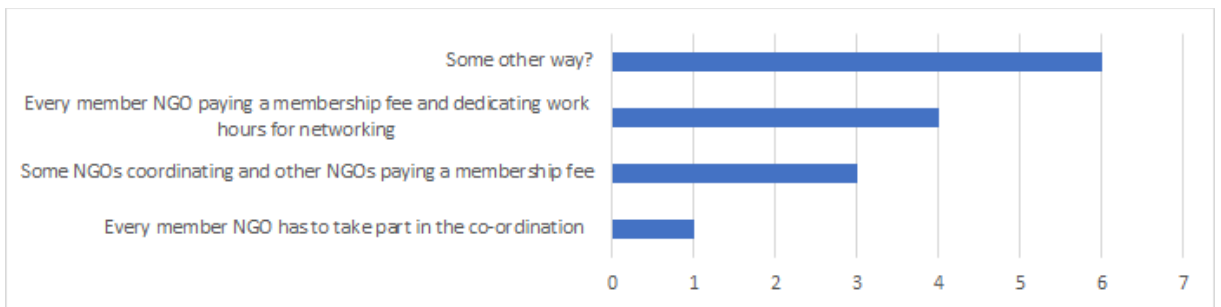
c. September or October 2021?

d. Open for:

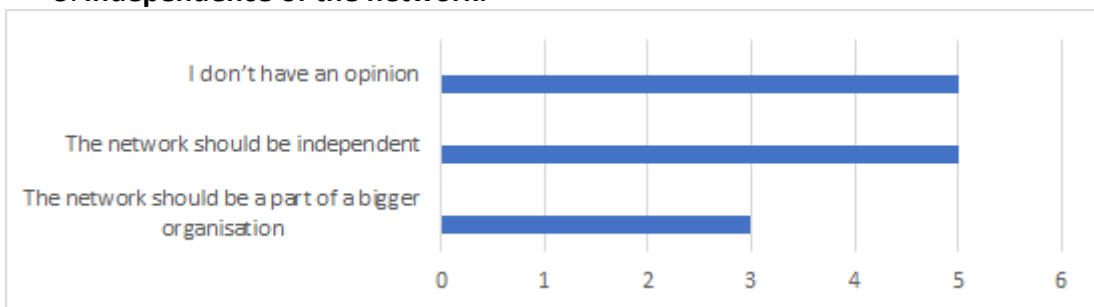
3. How the coordination should be handled:

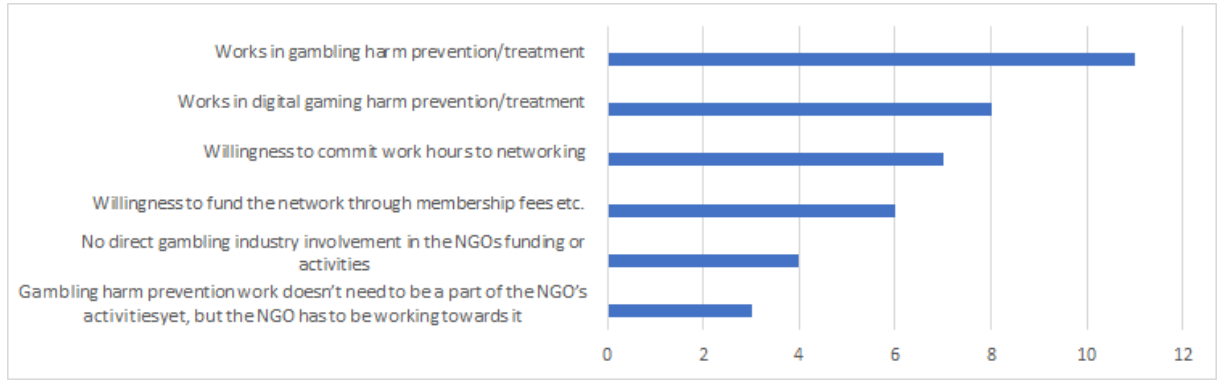
4. How many work hours per month could the NGO you represent give to participating in the actions of the network?

- Average 4,5 hours/month.
- Most popular answer was 4 hours/month
- Highest 10, lowest 2

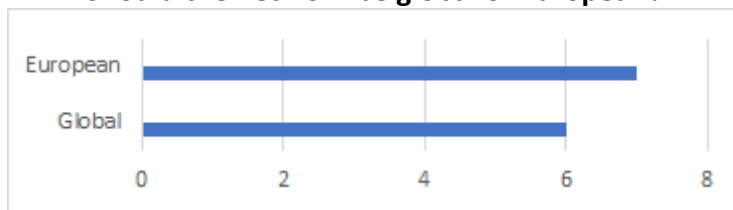
5. Independence of the network:

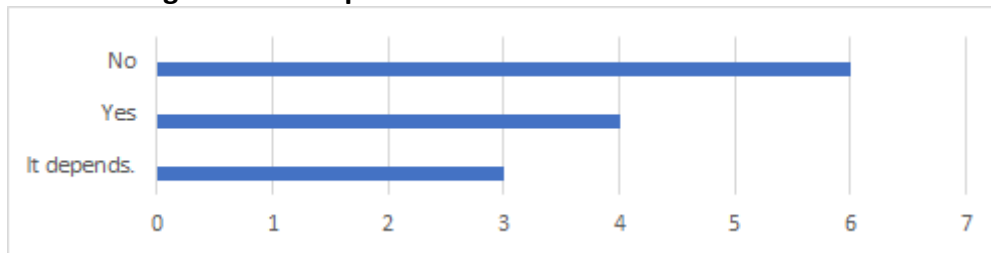
6. Membership requirements:

7. Should the network be global or European?

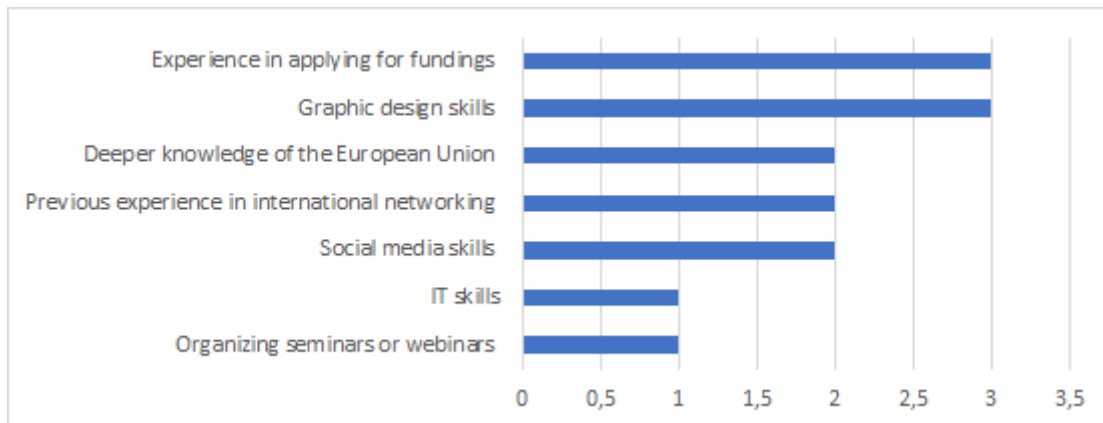
8. Willingness to be a part of the executive team?

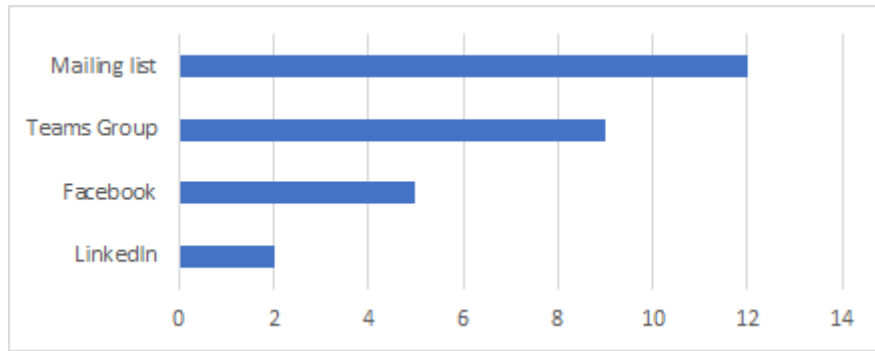
Explanations for "It depends":

- Work load needs consideration
- Might be possible later
- Evaluation of resources

9. Specific areas of expertise?

10. The most preferred way to keep in touch:

Liite 7: Mission ja vision määrittely avoimella kyselyllä

Short survey for the organizations/persons interested in the gambling harm prevention network

Short survey for the organizations/persons interested in the gambling harm prevention network

Dear all,

this questionnaire is sent to all persons and organizations who have shown interest in the actions of the gambling harm prevention network.

The network's executive team met for the first time on May 24, 2021, and decided more info and clearer picture is needed of the participants' views of the vision, mission, and key aspects of the network.

Please answer the open-ended questions by June 28, 2021. Answering the questions is likely to take about 10 to 20 minutes depending on your answers. The executive team meets on June 30 to discuss the answers and to create a vision and a mission and key points for the network. The participants will be informed of the results of the questionnaire and executive team's work on the vision, mission, and key points in August 2021.

In case of technical problems or if you would like to have more information regarding the questionnaire, please contact Riitta (riitta.matilainen@ehyt.fi).

Take care and enjoy the summer!

On behalf of the network's executive team

Riitta Matilainen/EHYT

Name of the organization/person answering the survey?

What should be the vision of the network? What does the network want to achieve in the long run? Why? *

What should be the mission of the network? What do we as a network do for our stakeholders? Why? *

What should be the five key points the network should promote?*

Do you have any name suggestions for the network?*

Is there anything else you would like to add? (optional)

 Submit

Powered by Creamailer

Liite 8: Mission ja vision yhteisrakentaminen kyselyn pohjalta

Mission & Vision of the network

Let's decide about the mission and vision together. Let us know your thoughts about these suggestions.

The vision of the network *

Why did we build this network and what are our goals? Please choose all the options you agree with.

- Best possible protection for people at-risk from gambling harm.
- Best possible protection for people at risk from uncontrolled gambling behaviour.
- Europe without gambling harm.
- Global networking gives us the resources we need to make a national impact on gambling policies and regulations.
- In order to prevent gambling harms effectively, we need to be aware of the supply of our society and the demand of our community.
- By building this global network we want to bring together NGOs working on gambling harm prevention to share experiences, knowledge, ideas and perspectives.
- We will strive to get gambling harm prevention and reduction on the agenda of states and influential international organisations.
- Everybody should be informed about the risks of gambling, and everybody should have the possibility to get help.
- Network concentrates on prevention, treatment and counselling at an individual, communal, societal, and international level. Families, significant others, relatives, and friends included.

Something else/more? Please let us know what you think about the vision of the network.

The mission of the network *

What are we going to do to achieve our goals? Please choose all the options you agree with.

- Preventing gambling harm and taking care of everyone affected by gambling harm with the help of evidence-based strategies.
- Promoting policies to prevent and reduce gambling related harm.
- Promoting gambling harm prevention and reduction through evidence-based strategies.
- We keep a close eye on future trends and weak signals regarding gambling thus anticipating the future of gambling.
- We share information, info on new relevant research and best practices among members of the network. By adapting new operating models from each other our work will be more effective and influential.
- In order for our member NGOs to make an impact on a national level, we need to share and make use of research data in our practical work.

Something else/more? Please let us know what you think about the mission.

Submit

Liite 9: Action plan 2021-2022 (Toimintasuunnitelma)

INTRODUCTION

The European Gambling Harm Prevention Network (EGHPN) is a network for non-governmental organizations around Europe working on gambling harm prevention.

EGHPN brings NGOs around Europe together to share experiences, knowledge, ideas, and perspectives. Networking gives us the resources we need to make an international impact on gambling policies and regulations.

At EGHPN we concentrate on prevention, treatment, and counselling for people at risk from gambling harm including their families, significant others, relatives, and friends. We work at individual, communal, societal, and international levels.

DECLARATION OF CONFLICT OF INTEREST

The network does not take accept money, sponsorship or other benefits from the gambling industry or any of its social aspects organizations.

Each member NGO and private person is obliged to inform the network if they have any conflict of interests that should be disclosed.

In case of failure to disclose a conflict of interest, a membership in the network may be terminated by the decision of the executive board.

EGHPN MEMBERS & GOVERNANCE

MEMBERS

23 members

14 countries

BOARD

7 board members

5 countries

CHAIR

Riitta Matilainen

PhD Soc.Sci. from
EHYT- Finnish
Association for
Substance Abuse
Prevention

VISION

At EGHPN we vision about a world where:

- Gambling policies and practices reduce gambling related harms in the society
- Everybody is informed about the risks of gambling
- People at risk from gambling harm get the best possible protection
- Help is accessible for everyone in need

MISSION

- We advocate gambling harm prevention and reduction through evidence-based strategies.
- We develop policies to prevent and reduce gambling related harm.
- We keep a close eye on future trends and weak signals regarding gambling.
- We give voice to those affected by gambling harm.
- We share our knowledge, experiences, best practices, and inform about new relevant research data.
- We strive to get gambling harm prevention and reduction on the agenda of states, influential international organizations and NGOs.

ACTIVITIES

2021

September – Newsletter

October 1 – Board meeting

October 27 – Webinar (part one)

November (early) – Network meeting

November (late) – Board meeting

December (early) - Newsletter

2022

January (late) – Board meeting

February – Webinar (part two)

March – Board meeting

March –Network meeting

April – Newsletter

May – Board meeting

CONTACT US

WEBSITE: www.xxxxxxx.xxx

FACEBOOK: facebook.com/xxxxxxx

EMAIL: xxxx@xxxx.xx

SUBSCRIBE: xxxxxxxxxxxx